

Πρωτοπαθείς και δευτεροπαθείς όγκοι πνεύμονα: Διάγνωση & Θεραπεία

Ευστράτιος Ν. Κωλέτσης

Καρκίνωμα πνεύμονα

- Περισσότεροι θάνατοι από τους επόμενους καρκίνους Προστάτης-Μαστός-Π. Έντερο
- 5της επιβίωση
  - ▣ Πνεύμονας 14%
  - ▣ Προστάτης 93%
  - ▣ Μαστός 85%
  - ▣ Π. Έντερο 63%

Καρκίνωμα πνεύμονα

- Παρά τις βελτιώσεις στην κατανόηση της μοριακής βιολογίας της πνευμονικής κακοήθειας
- Ανατομική χειρουργική εκτομή
  - ▣ Η καλύτερη ευκαιρία για θεραπεία του NSCLC

**Κατά τη διάγνωση του καρκίνου
του πνεύμονα μόνο το 35 %
είναι χειρουργήσιμο**

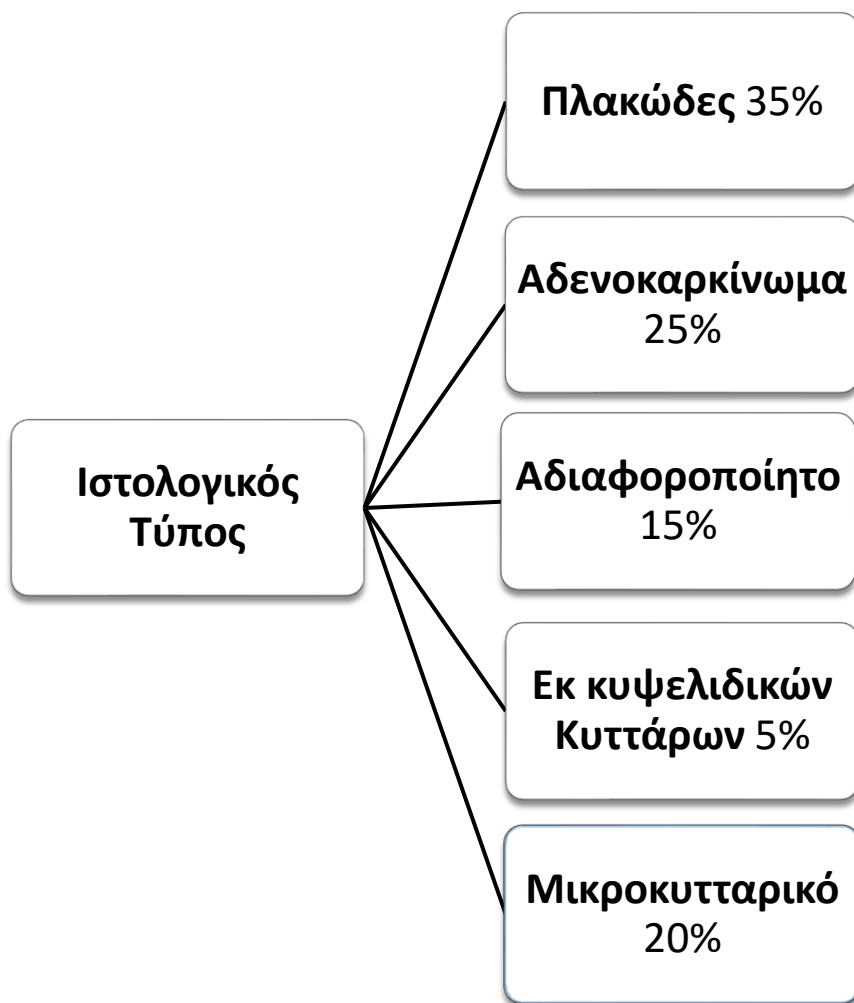
Bepler G. *Lung cancer epidemiology and genetics*. J Thorac Imaging. 14:228-34, 1999.

Κλινική εικόνα βρογχογενούς καρκινώματος σε αρχικό στάδιο

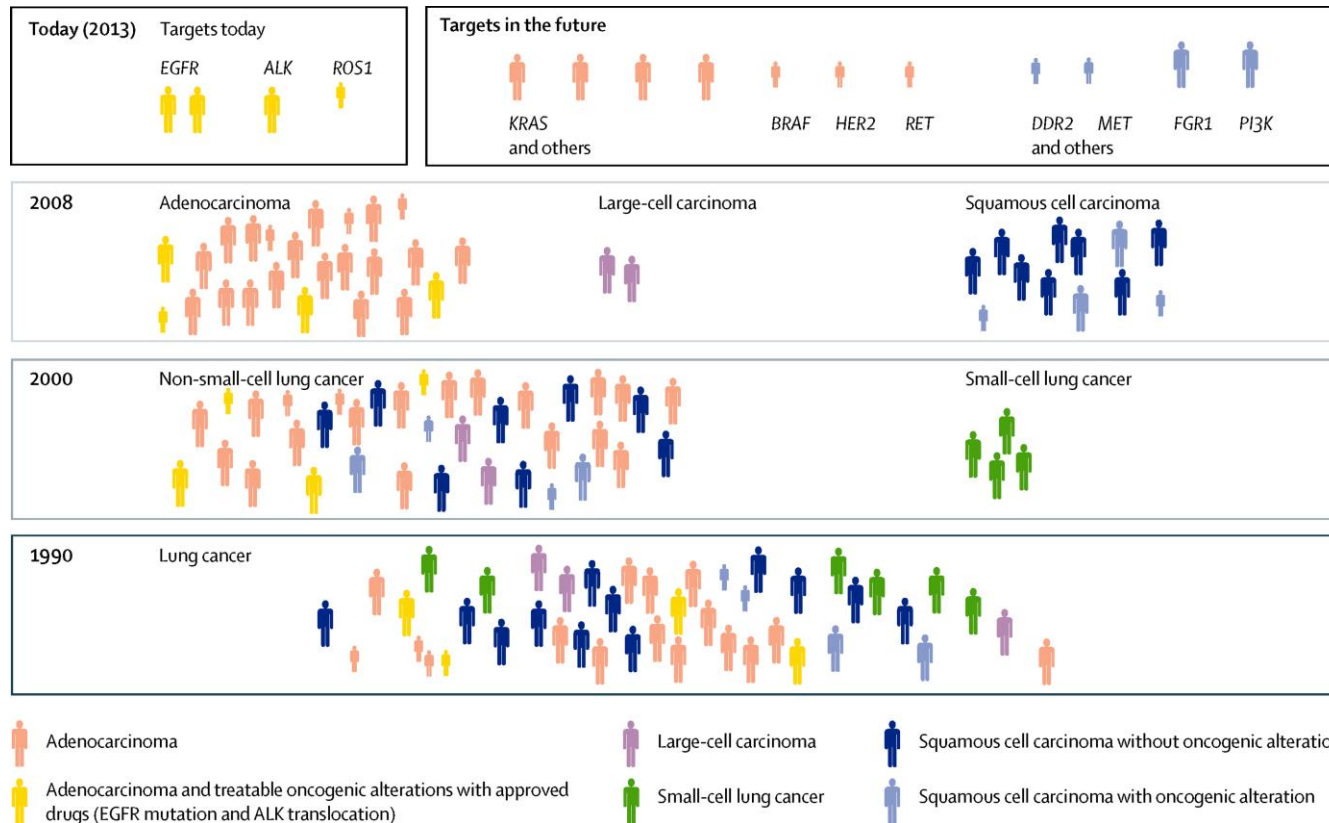
όγκος εντός βρόγχου

- 1) Βήχας
- 2) Δύσπνοια
- 3) Ατελεκτασία (↑ μέγεθος → απόφραξη αυλού)
- 4) Φλεγμονές → πνευμονία
- 5) Πυρετός
- 6) ΠΟΝΟΣ
- 7) **Αιμόπτυση !!!**

Βρογχογενές καρκίνωμα

Βρογχογενές καρκίνωμα

Σταδιοποίηση

- Συσχέτιση μεταξύ της ανατομικής έκτασης της νόσου και της πρόγνωσης

Σταδιοποίηση

- Βοηθά τον κλινικό να σχεδιάσει τη θεραπεία
- Δίνει δεδομένα για τη πρόγνωση
- Βοηθά στην εκτίμηση των αποτελεσμάτων της θεραπείας
- Βοηθά στην ανταλλαγή πληροφοριών ανάμεσα σε κέντρα
- Βοηθά στην έρευνα εναντία στον καρκίνο

ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ- ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ??

- Υπάρχει διάγνωση ?
- Υπάρχει σταδιοποίηση?
- Ο ασθενής επιδέχεται επέμβαση?

Εξετάσεις Ελέγχου

- Σταδιοποίηση
  - ▣ Ακτινογραφία Θώρακα
  - ▣ Αξονική Τομογραφία
  - ▣ Σπινθηρογράφημα Οστών
  - ▣ PET, PET-CT
  - ▣ MRI, DWI-MRI
- Ιστολογική τεκμηρίωση
  - ▣ Βρογχοσκόπηση, TBNA, EBUS-TBNA
  - ▣ EUS-FNA
  - ▣ FNA, FNB
  - ▣ Μεσοθωρακοσκόπηση
  - ▣ VATS

PET scan

- **Υψηλή NPV (> 90%)** όταν:
  - Ικανοποιητικό FDG-uptake στον πρωτοπαθή όγκο
  - Απουσία πυλαίας λεμφαδενικής νόσου (N1)
  - Περιφερικός όγκος (έξω 1/3 του πνεύμονα)
  - Μικρό μέγεθος όγκου <3cm

- Αρνητικό PET scan **δεν απαιτείται** επεμβατική λεμφαδενική σταδιοποίηση
  - Μη αναγνωρίσιμη N2 νόσος 5-7%

- **Χαμηλή PPV (80%)**

- Απαιτείται ιστολογική επιβεβαίωση των θετικών PET

NPV και FDG-PET

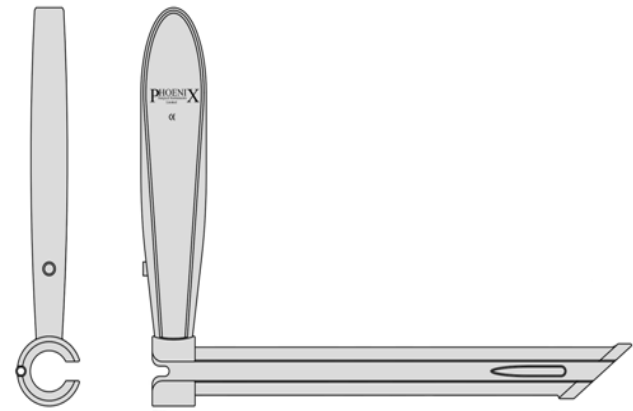
- Ολική NPV: 71%
- NPV σε θετική N1 νόσο ή κεντρικό όγκο: 17%
- Αδενοκαρκίνωμα / λοιπούς όγκους **risk ratio N2** 2,7
- Αδενοκαρκίνωμα με υψηλό PTG uptake
- Αρνητικό PET scan **απαιτείται** επεμβατική λεμφαδενική σταδιοποίηση

Verhagen et al. FDG-PET in staging lung cancer. How does it change the algorithm? *Lung Cancer* **2004**; 44:175-181

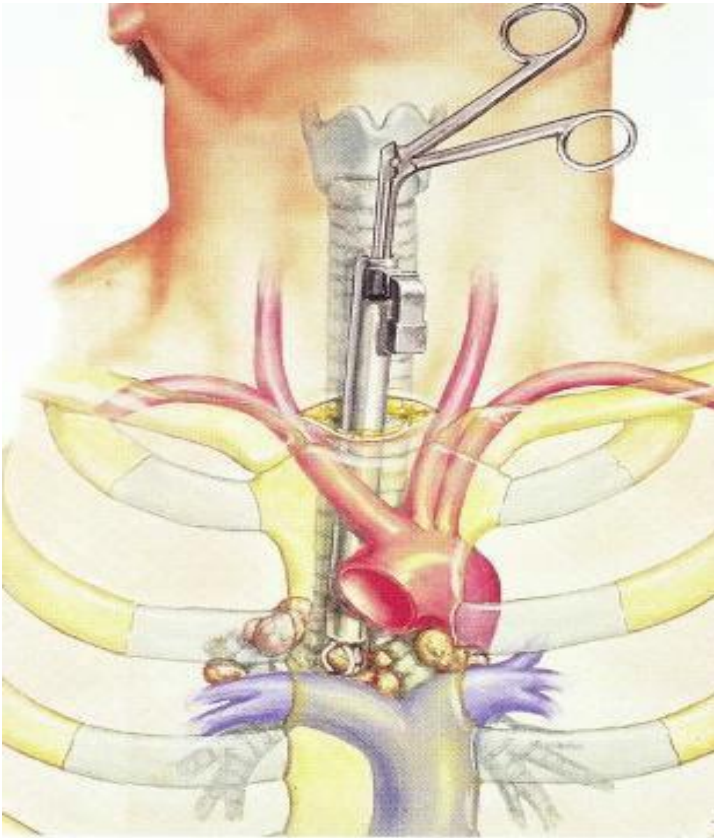
Gómez-Caro A, et al. False-negative rate after PET PET-CT Scan for mediastinal staging in cl stage non-small-cell lung cancer. *Eur J Cardiothorac Surg* **2012**;42:93–100

Μεσοθωρακοσκόπηση

- Το πιο συχνό χειρουργείο
- Harken (1954)
  - ▣ πλαγιά προσπέλαση (σκαληνό μυ)
- Eric Carlens (1959)
  - ▣ μέση τομή μεσοθωρακοσκόπιο (Karolinska, Sweden)
    - *Chest.* 1959;36(4):343-352.
- Pearson (1968) (North America)

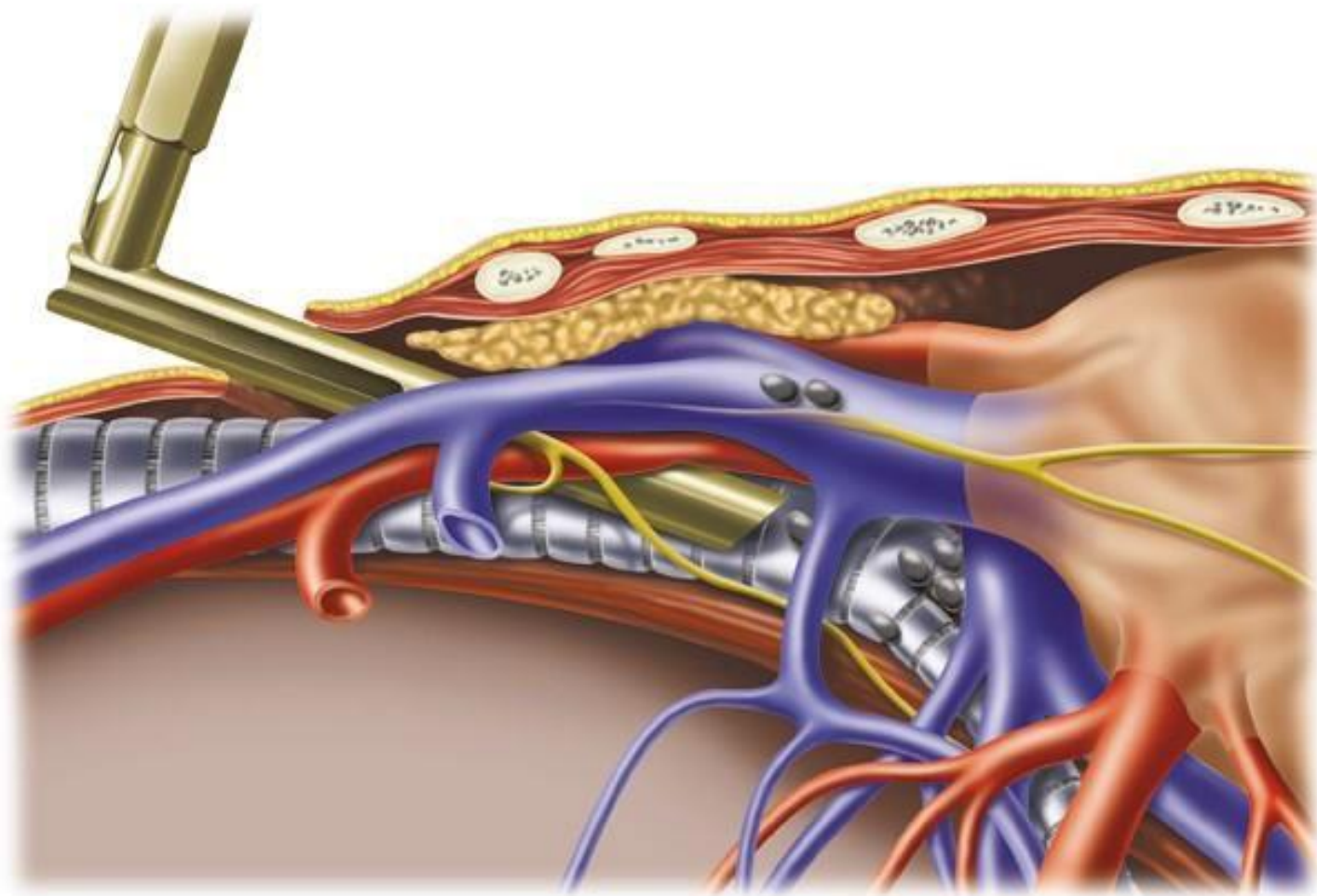
Τραχηλική μεσοθωρακοσκόπηση

Mediastinoscopic biopsy of subcarinal node

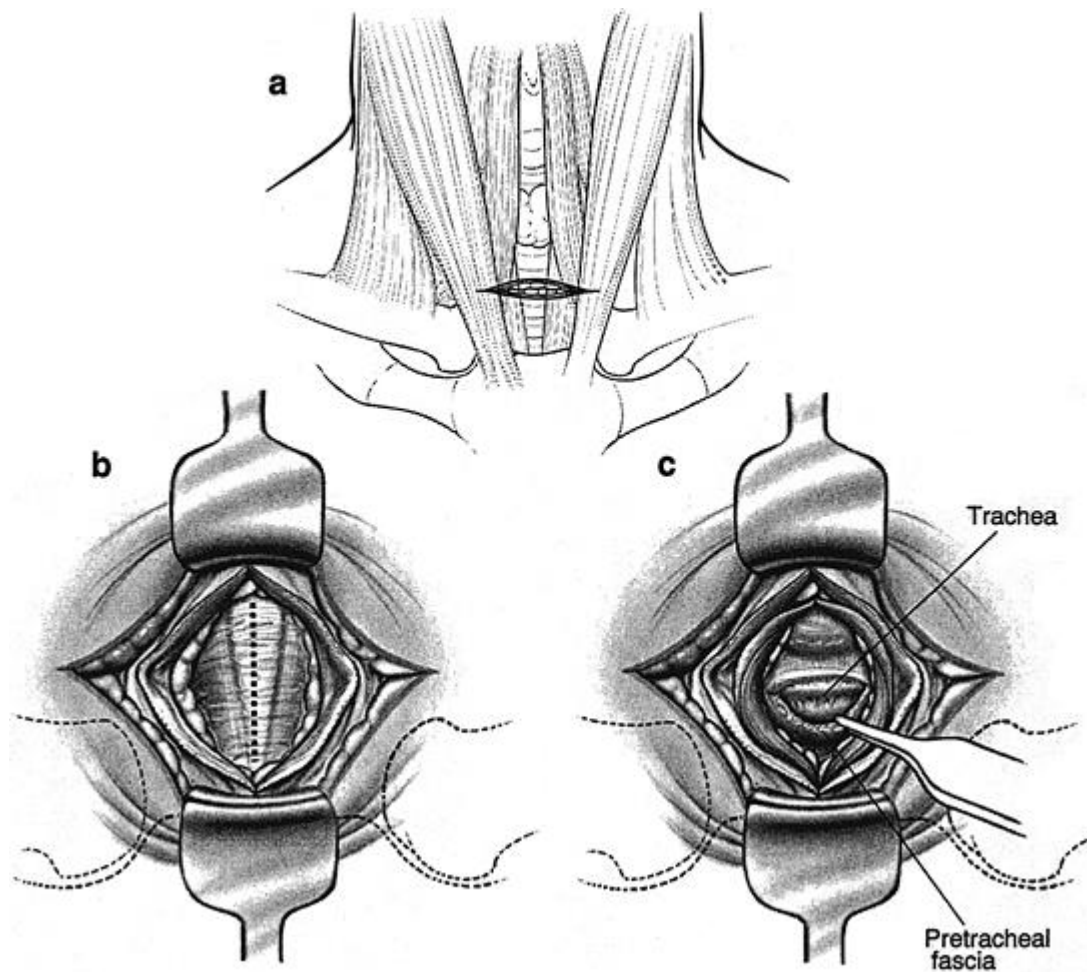
- Χαμηλή θνησιμότητα.
- Μια μέρα νοσηλεία.
- Ελάχιστες αντενδείξεις.
- Ομόπλευροι και ετερόπλευροι λεμφαδένες.
- Ικανοποιητική χαρτογράφηση των μεσοθωρακικών λεμφαδένων.
- NPV > 90% (10% θετική N2 νόσος)

Τραχηλική μεσοθωρακοσκόπηση

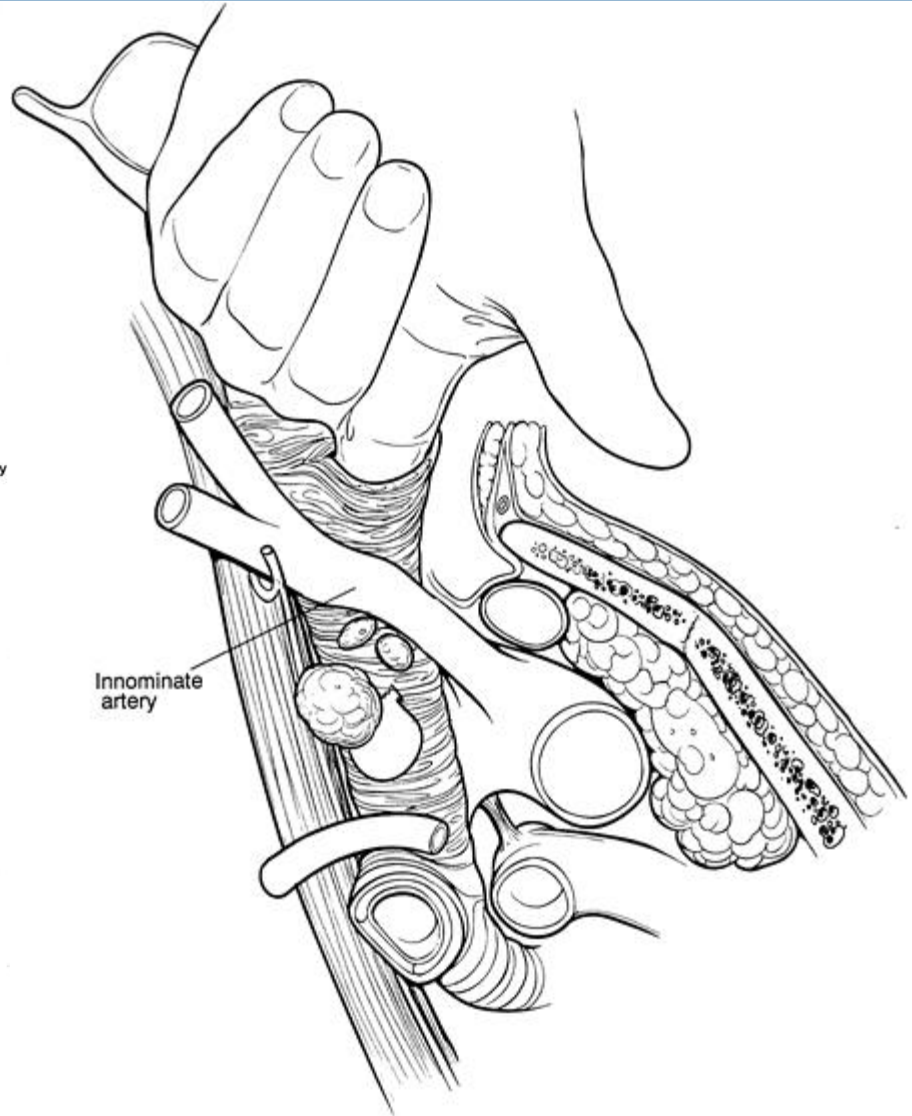
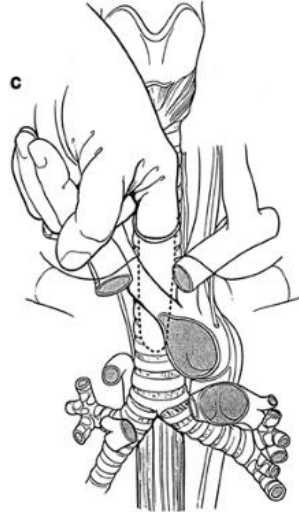
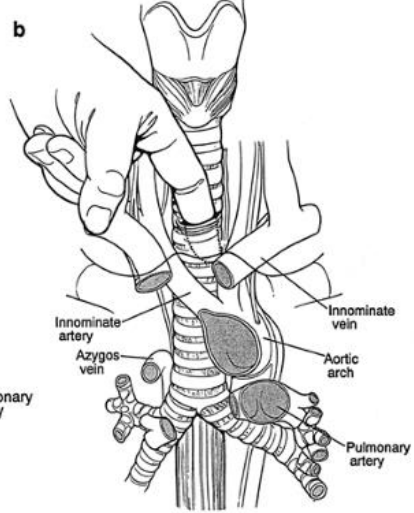
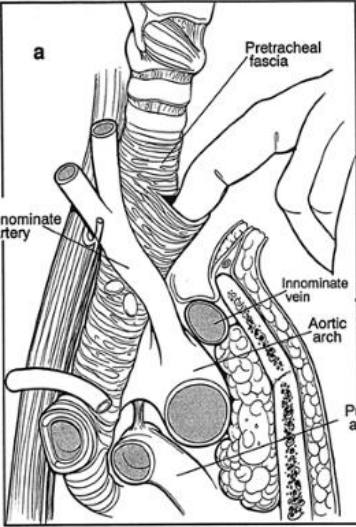

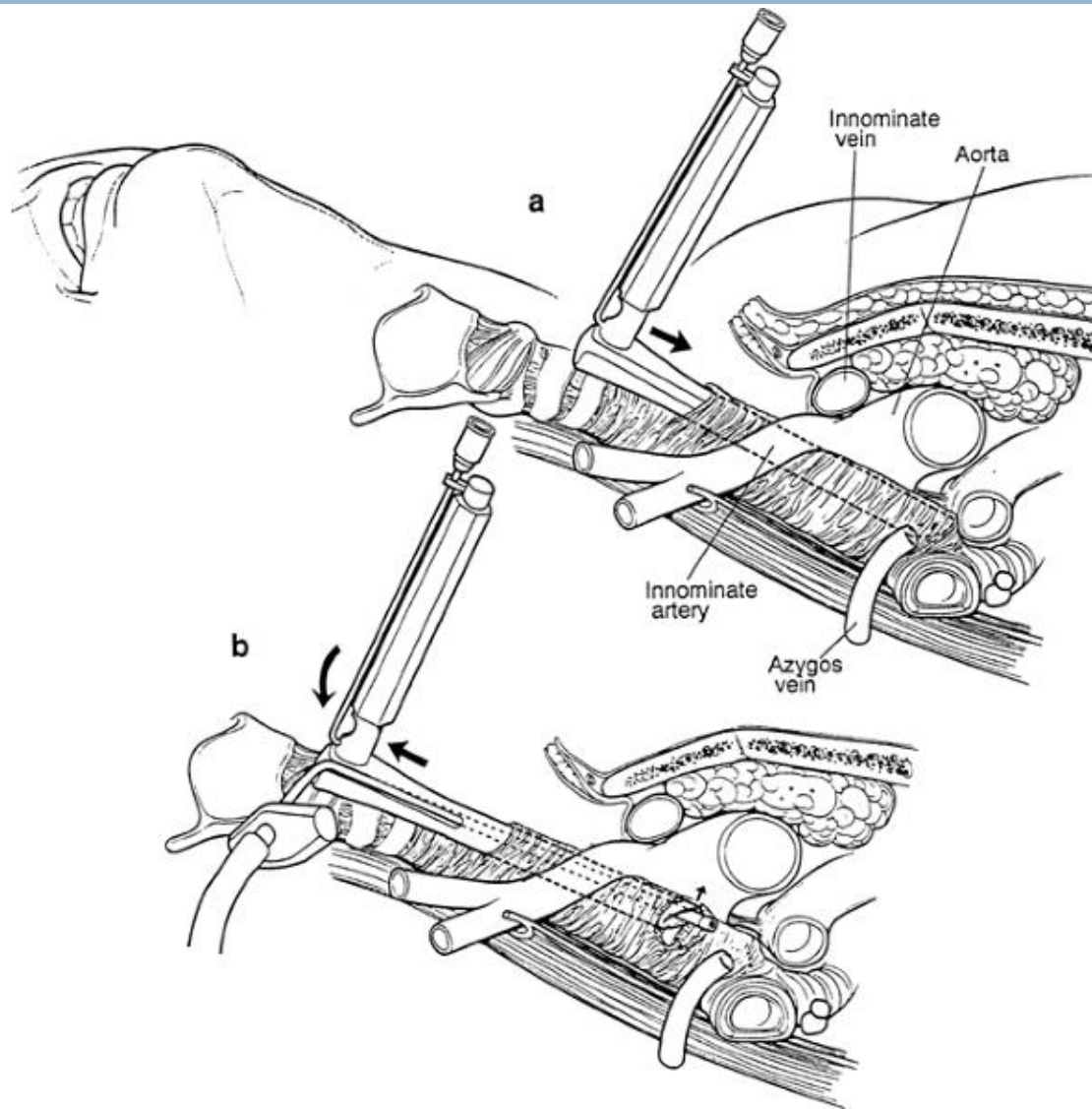
Τραχηλική μεσοθωρακοσκόπηση

Τραχηλική μεσοθωρακοσκόπηση

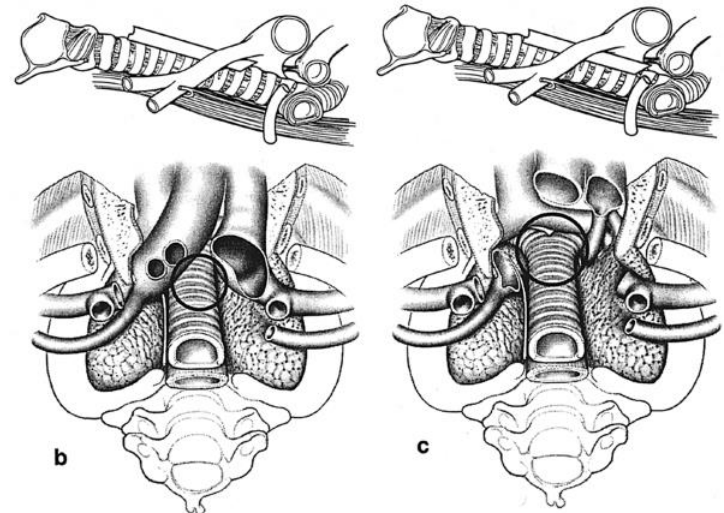
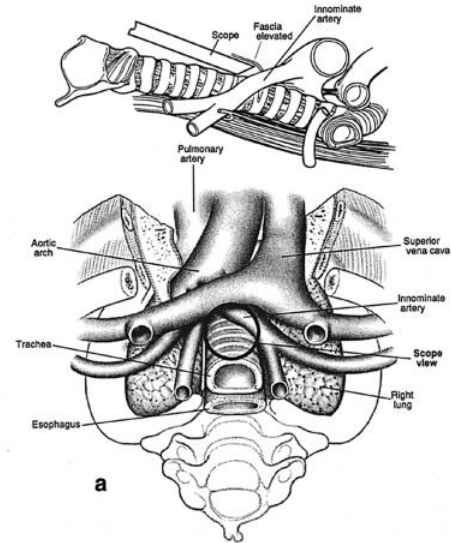

Τραχηλική μεσοθωρακοσκόπηση

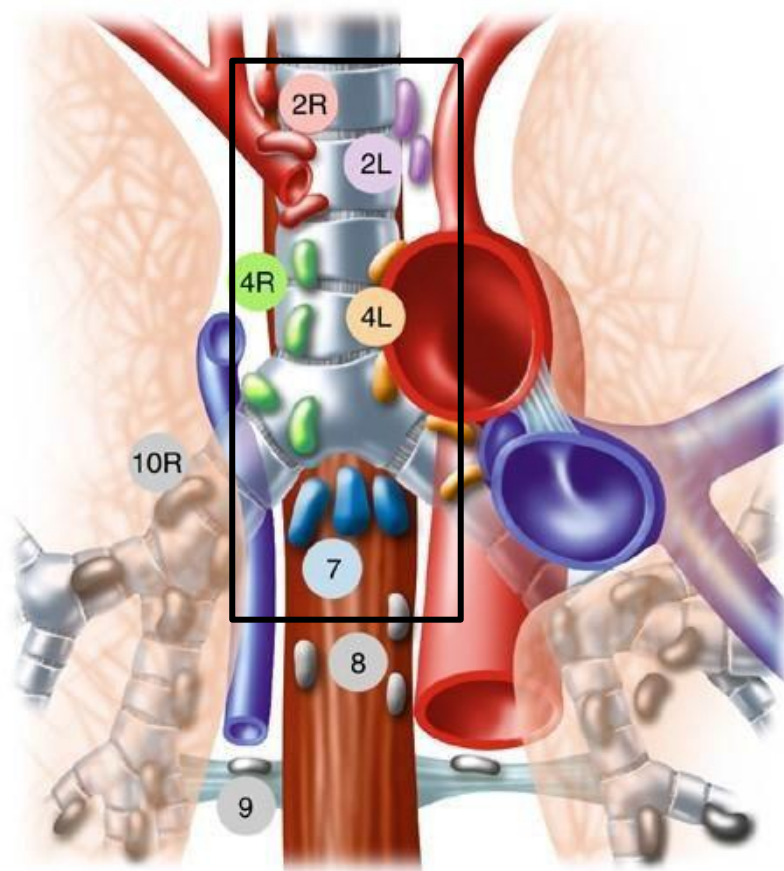

Τραχηλική μεσοθωρακοσκόπηση

- A. Κεντρική τραχεία
- B. Μεσότητα τραχείας
- C. Άπω τραχεία, τρόπιδα και υποτροπιδικός χώρος

Τραχηλική μεσοθωρακοσκόπηση

De Leyn et al,
Multimedia Manual of Cardiothoracic Surgery
10.1510/mmcts.2004.000166;2004
www.websurg.com

Approximate Correlations of Radiographic Studies and Mediastinoscopy with Pathologic Nodal Staging in Lung Cancer

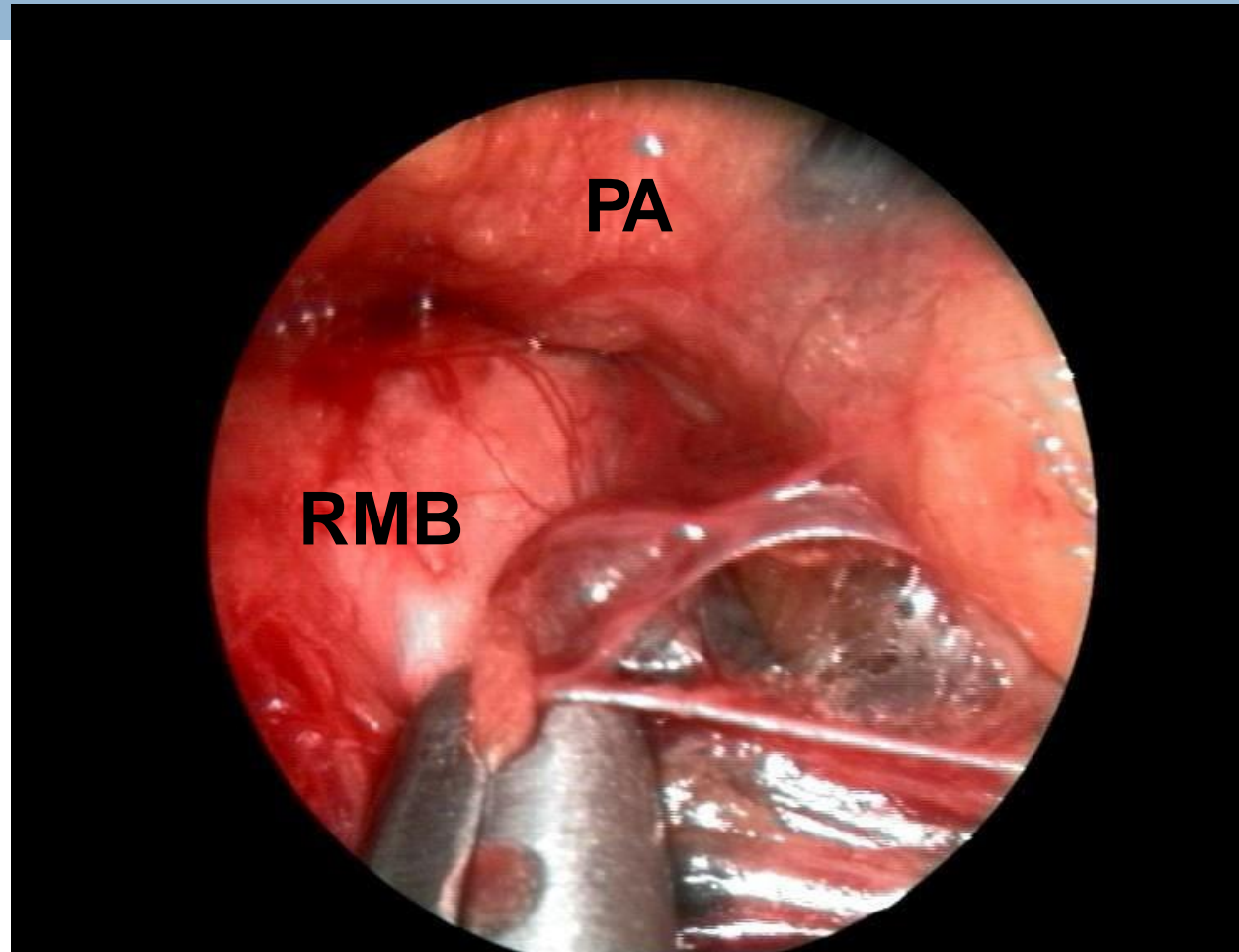
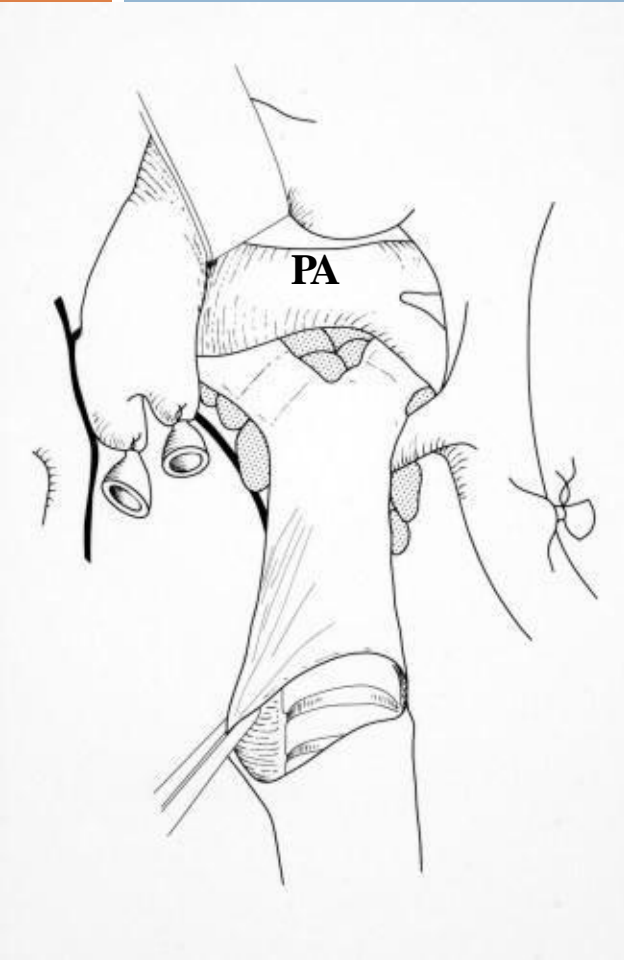
	Chest Film	CT Scan	PET Scan	Mediastinoscopy
Sensitivity (%)	80	82 (60–96)	75 (56–82)	87
Specificity (%)	43	76 (52–96)	84 (82–86)	100
Accuracy (%)	57	81 (61–92)	80 (77–82)	95
Positive predictive value (%)	45	74 (32–97)	58 (43–63)	100
Negative predictive value (%)	79	91 (82–95)	95 (87–98)	93

Video - Μεσοθωρακοσκοπία

- Μεγέθυνση εικόνας
- Αυξημένη ακρίβεια
- Πιο στανταρισμένη τεχνική
- Δυνατότητα εκπαίδευσης

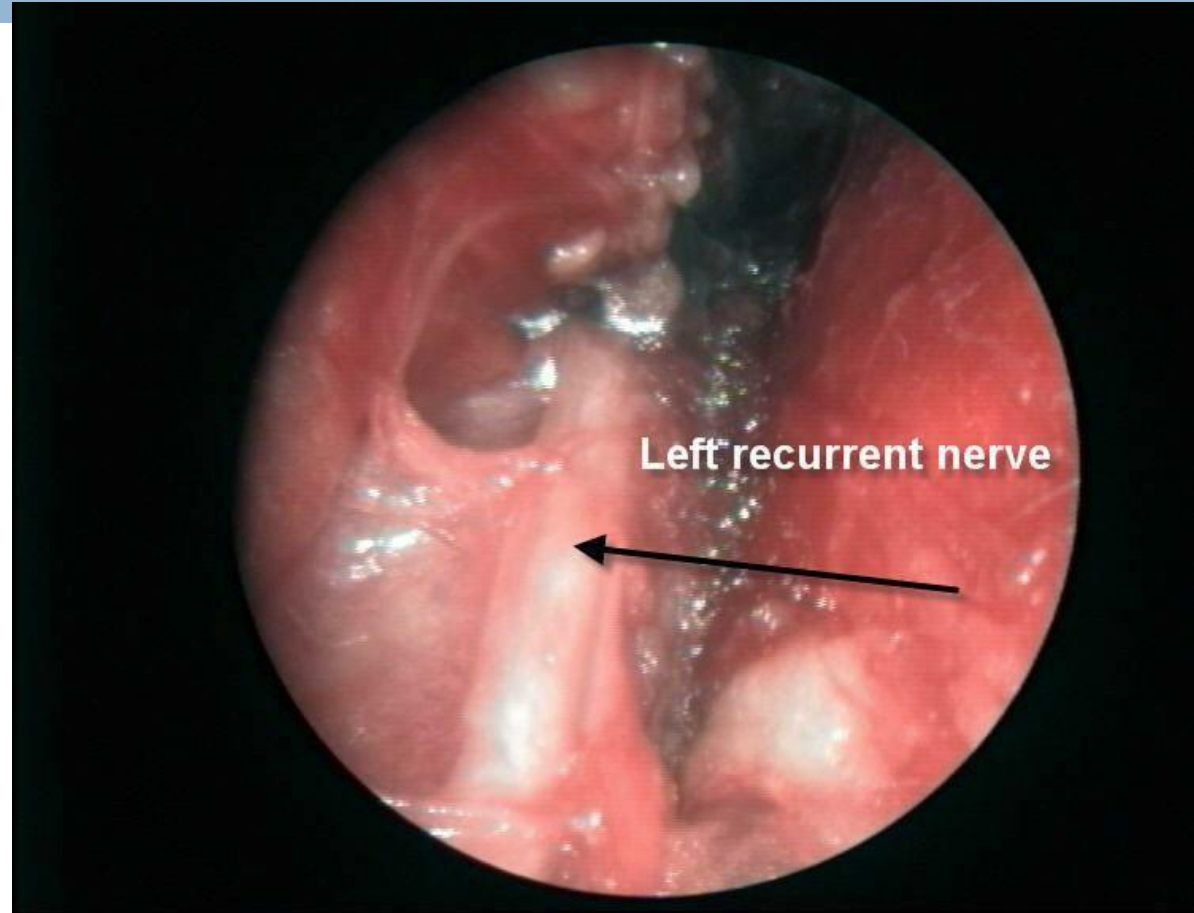
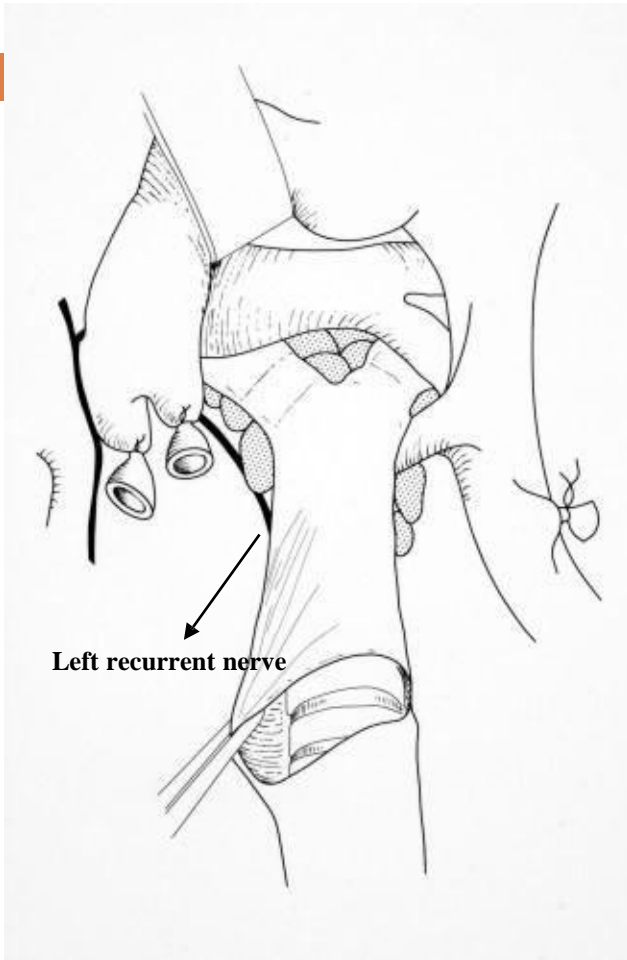

Video - Μεσοθωρακοσκόπηση

Video - Μεσοθωρακοσκόπηση

Staging values of conventional mediastinoscopy and videomediastinoscopy

Author and year	Type of mediastinoscopy	n	Sensitivity	NPV	Diagnostic accuracy
Rami-Porta and Call [2012]	CM	148	0.78	0.85	0.90
	VAM	137	0.86	0.90	0.94
Venissac et al. [2003]	VAM	240	0.91	NA	0.98
Lardinois et al. [2003]	VAM after induction	24	0.81	NA	0.91
	VAM without induction	195	0.87	NA	0.95
Leschber et al. [2008]	CM	52	NA	0.81	0.84
	VAM	119	NA	0.83	0.88
Karfis et al. [2008]	VAM	87	0.8	0.59	0.85
Anraku et al. [2010]	CM	505	0.92	0.95	0.97
	VAM	140	0.95	0.98	0.98
Cho et al. [2011]	CM	222	0.70	0.95	0.96
	VAM	299	0.75	0.96	0.96

Overall comparison VAM vs CM (studies 1989–2011)

	VAM (n = 956)	CM (n = 5156)	P-value
Mortality	0	0	
Morbidity	0.83–2.9%	0–5.3%	NS
No. of LN biopsied	6–8.5	5–7.13	NS
No. of LN stations sampled	1.9–3.6	2.6–2.98	NS
Accuracy	87.9–98.9%	83.8–97.2%	NS
NPV	83.0–98.6%	81.0–98.7%	NS

CM: conventional mediastinoscopy; NPV: negative predictive value; VAM: video-assisted mediastinoscopy.

Zakkar M, Tan C, Hunt I. Is video mediastinoscopy a safer and more effective procedure than conventional mediastinoscopy? *Interact CardioVasc ThoracSurg* **2012**;14:81–4.

Μεσοθωρακοσκόπηση: pros & cons

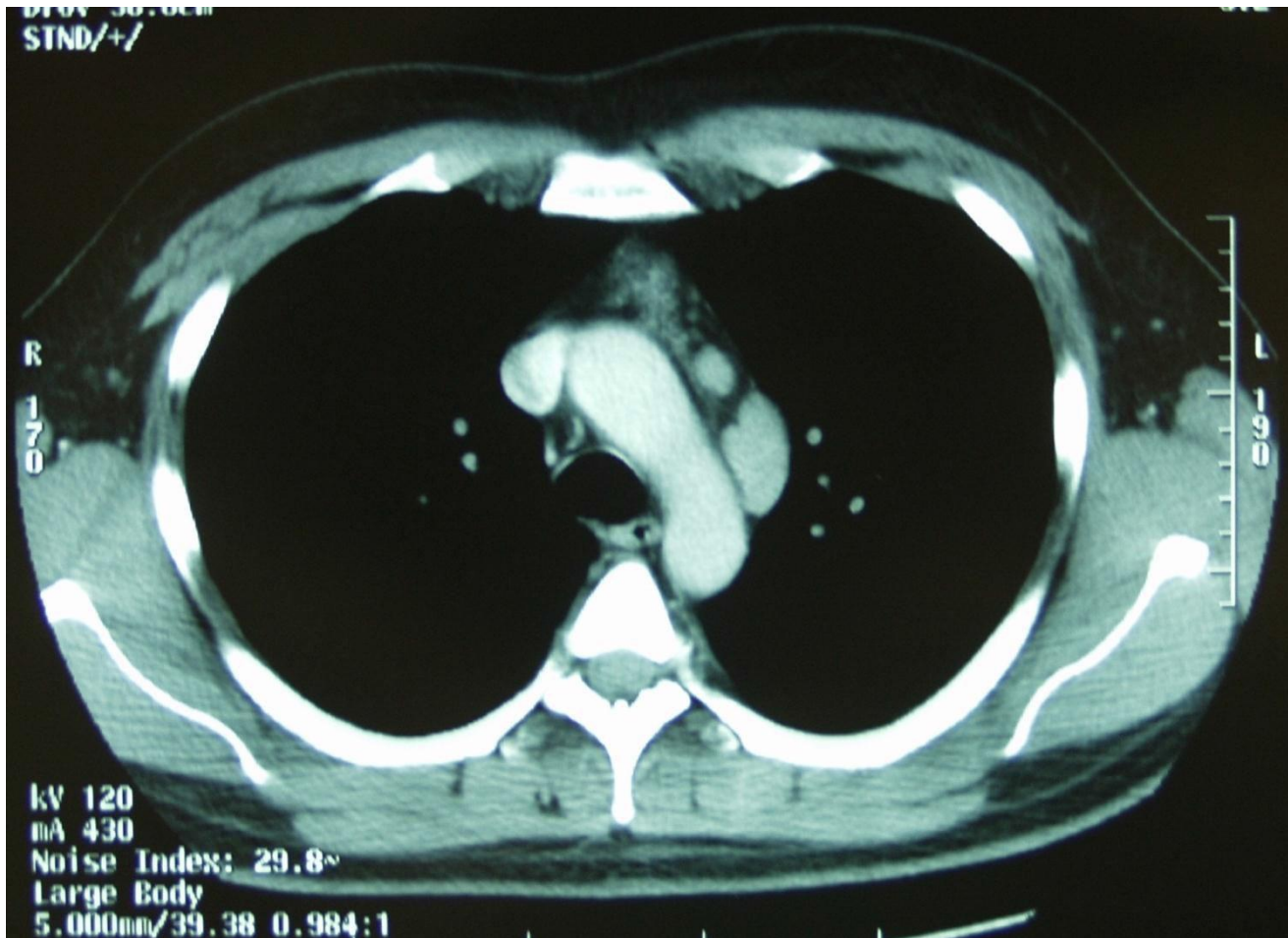
- Ελάχιστη νοσηρότητα – χαμηλή θνητότητα
- Μια μέρα νοσηλεία
- Μείζονες επιπλοκές
  - Αιμορραγία
  - Διάτρηση οισοφάγου
  - Κάκωση τραχείας ή βρόγχου
  - Λοιμώξεις
  - Πάρεση παλίνδρομου λαρυγγικού

0.1- 0.5% (Kirschner , review of > 20.000 mediastinoscopies)

Μεσοθωρακοσκόπηση: Περιορισμοί

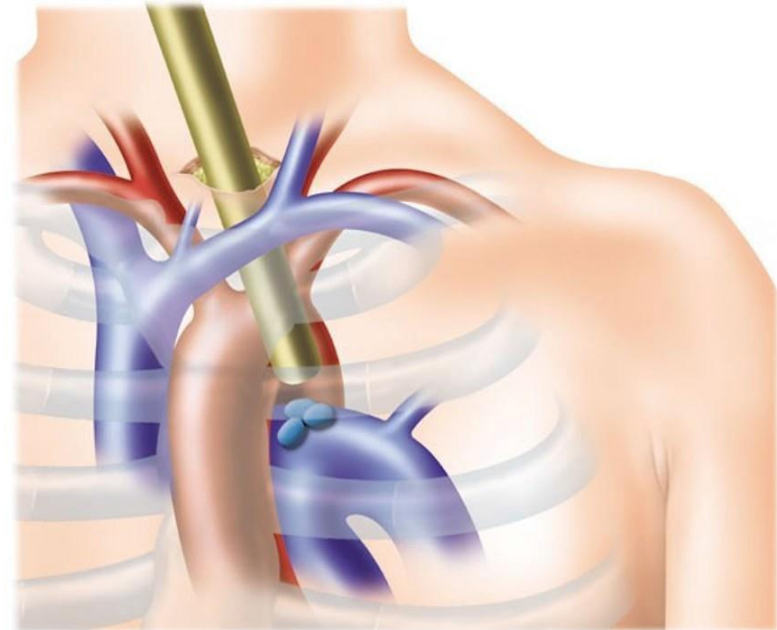
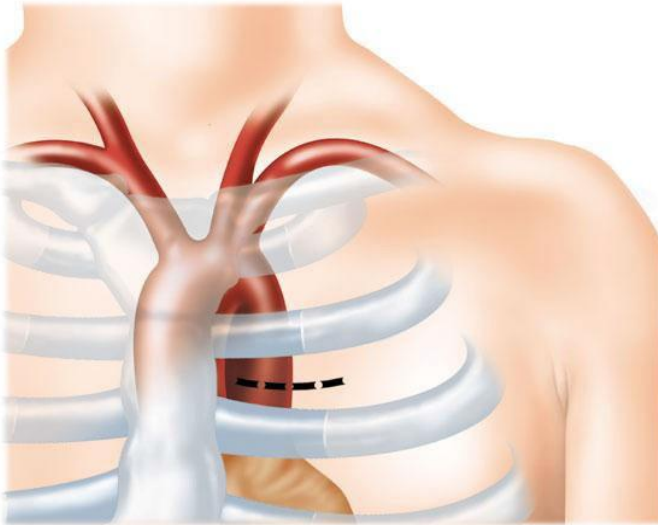
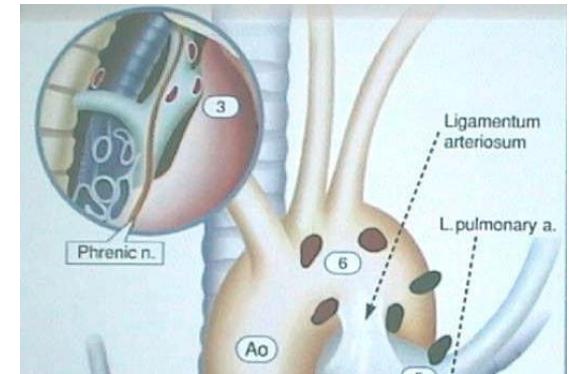
- Παρέμβαση με θνητότητα και νοσηρότητα
- Δεν είναι προσβάσιμοι όλοι οι λεμφαδενικοί σταθμοί (5,6,8,9)
  - ▣ 42-57% των FN
- Περιορισμοί κατά την επανασταδιοποίηση

Λεμφαδενικοί σταθμοί 5 και 6

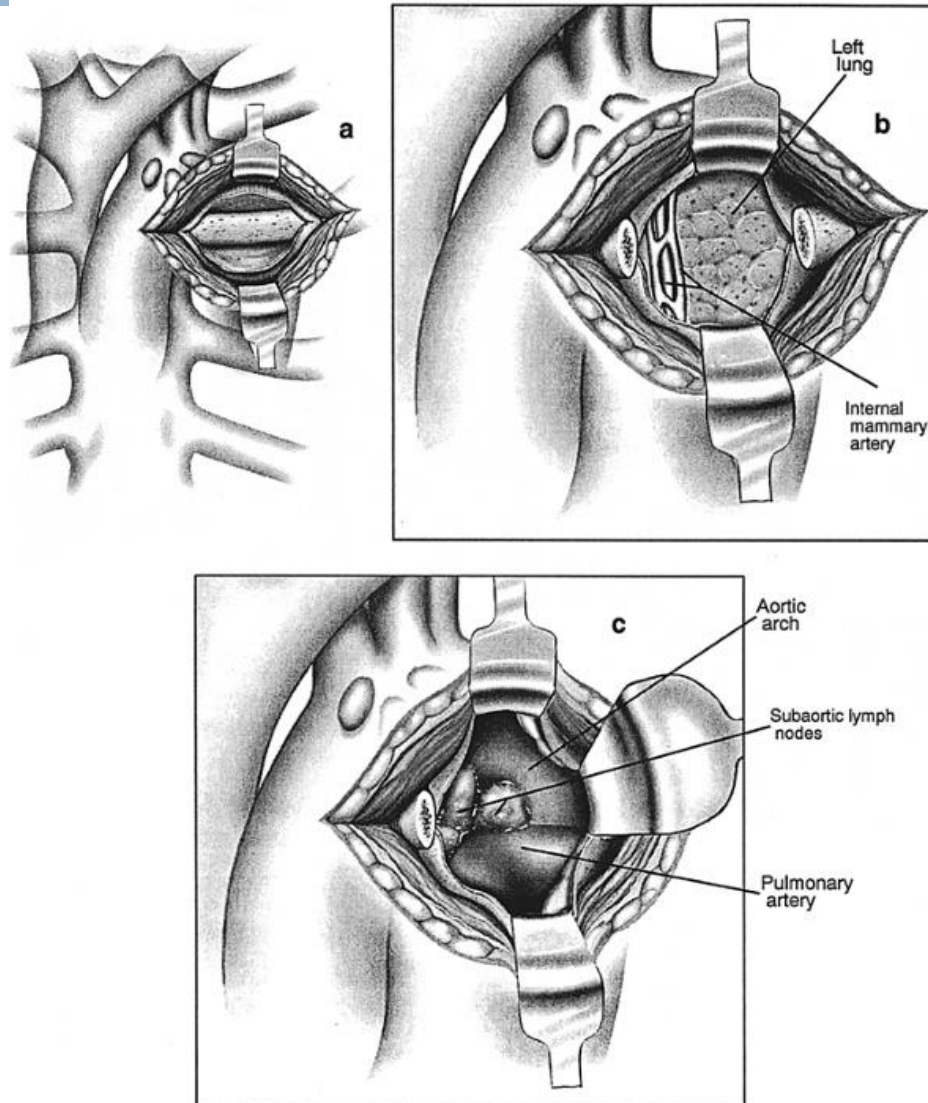

Λεμφαδενικοί σταθμοί 5 και 6

- Πρόσθια Μεσοθωρακοτομή
- Εκτεταμένη Μεσοθωρακοσκόπηση
- VATS

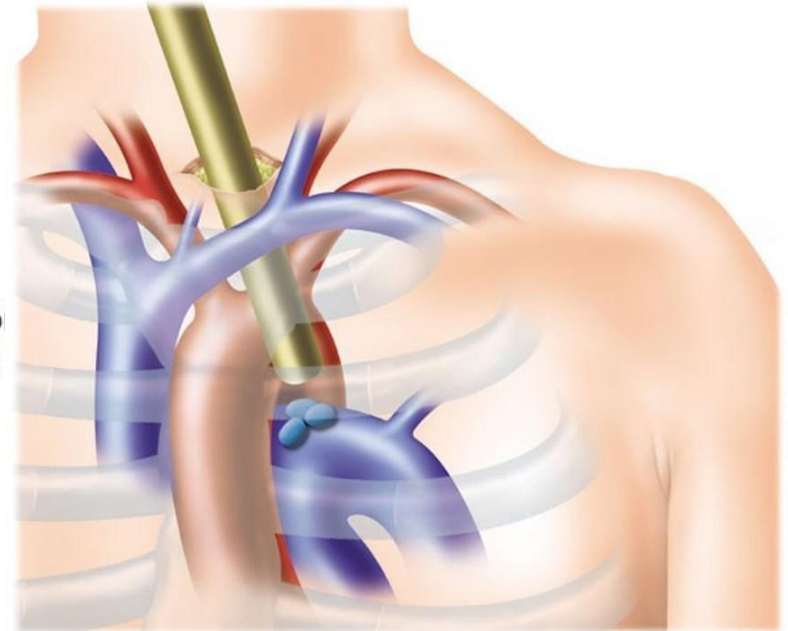
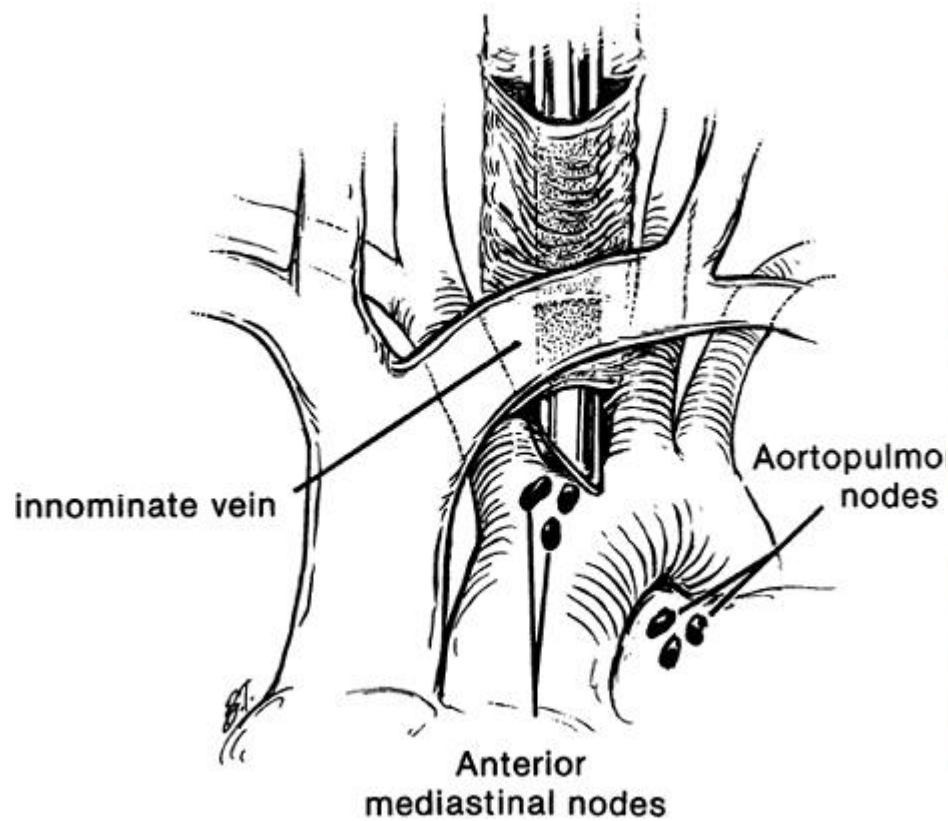

Πρόσθια Μεσοθωρακοτομή

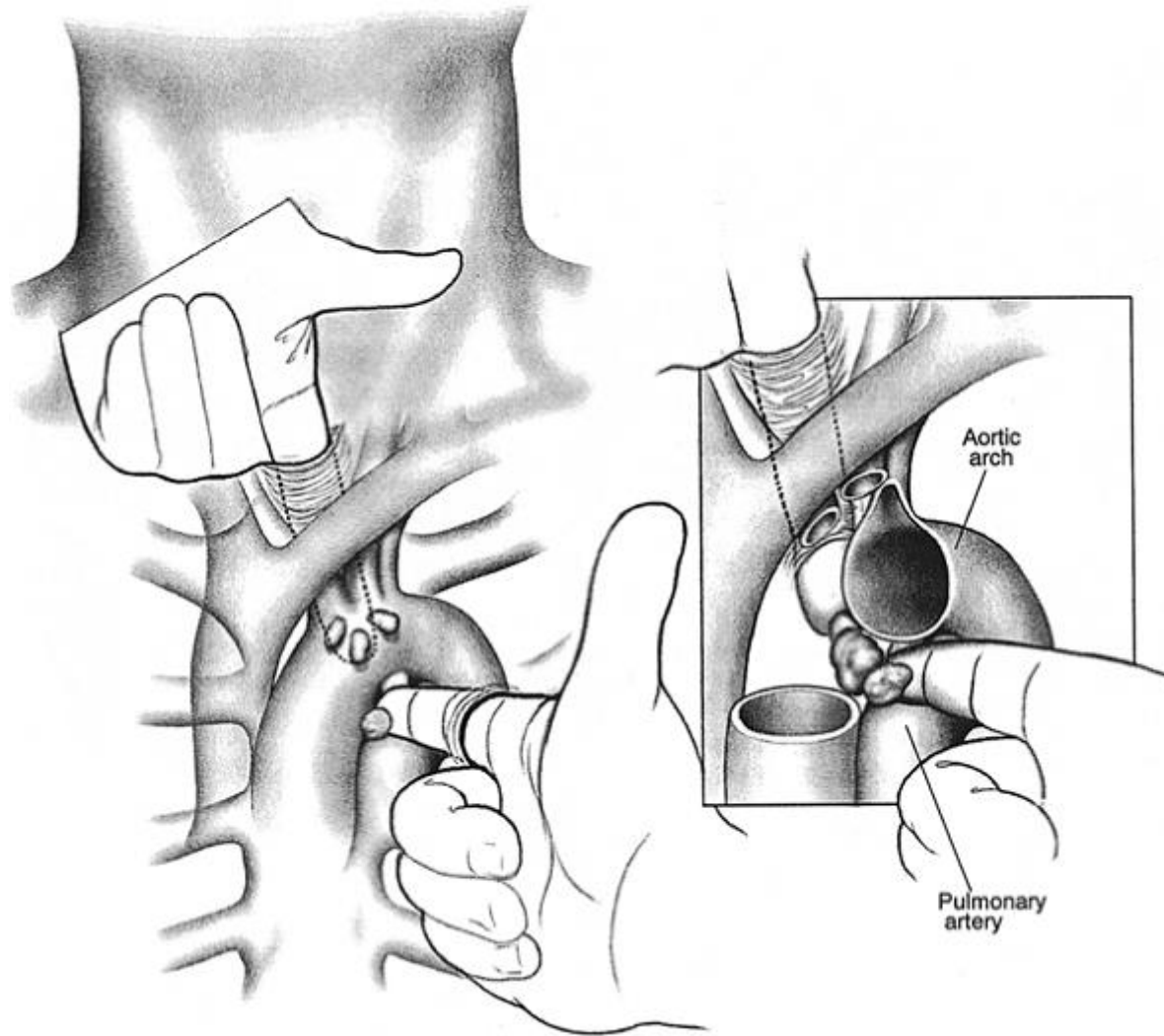

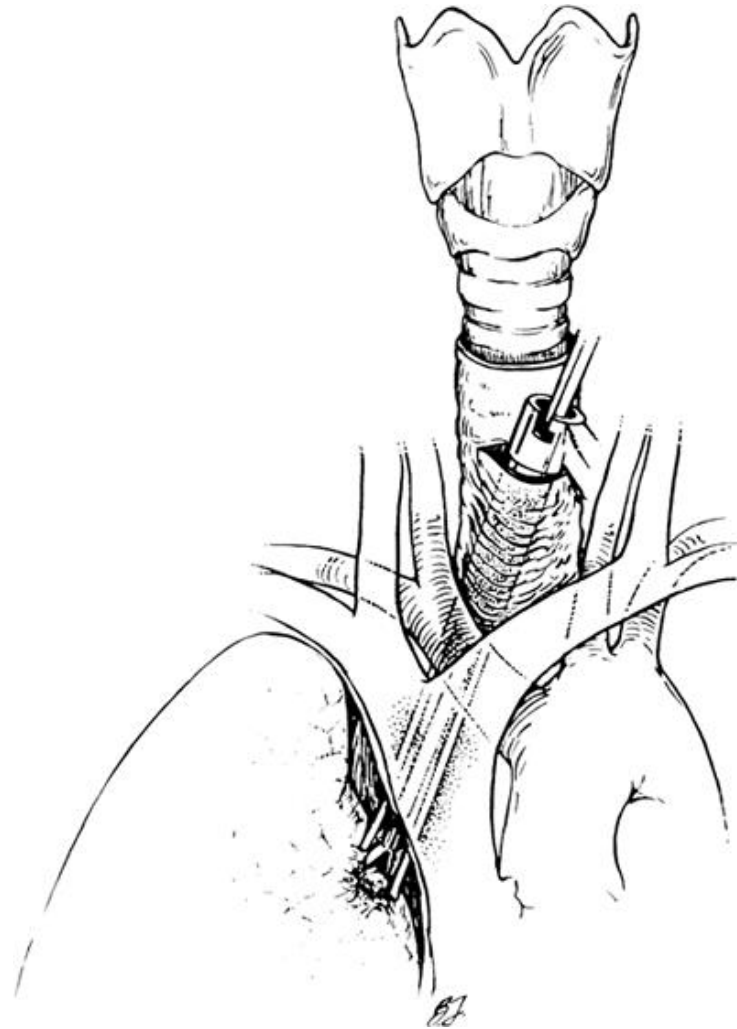
Εκτεταμένη μεσοθωρακοσκόπηση

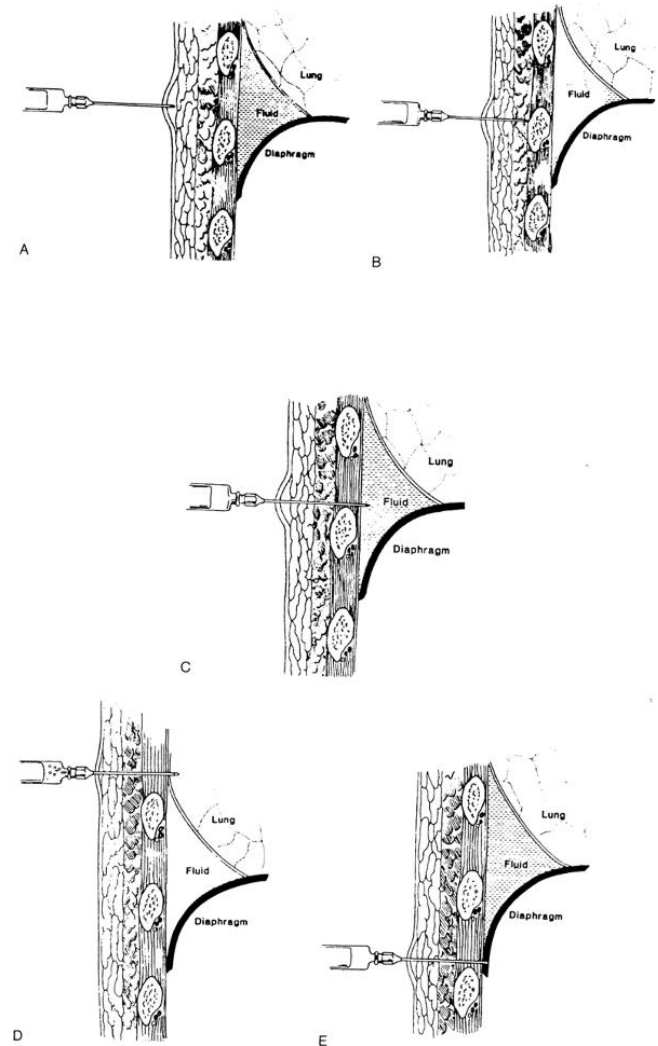
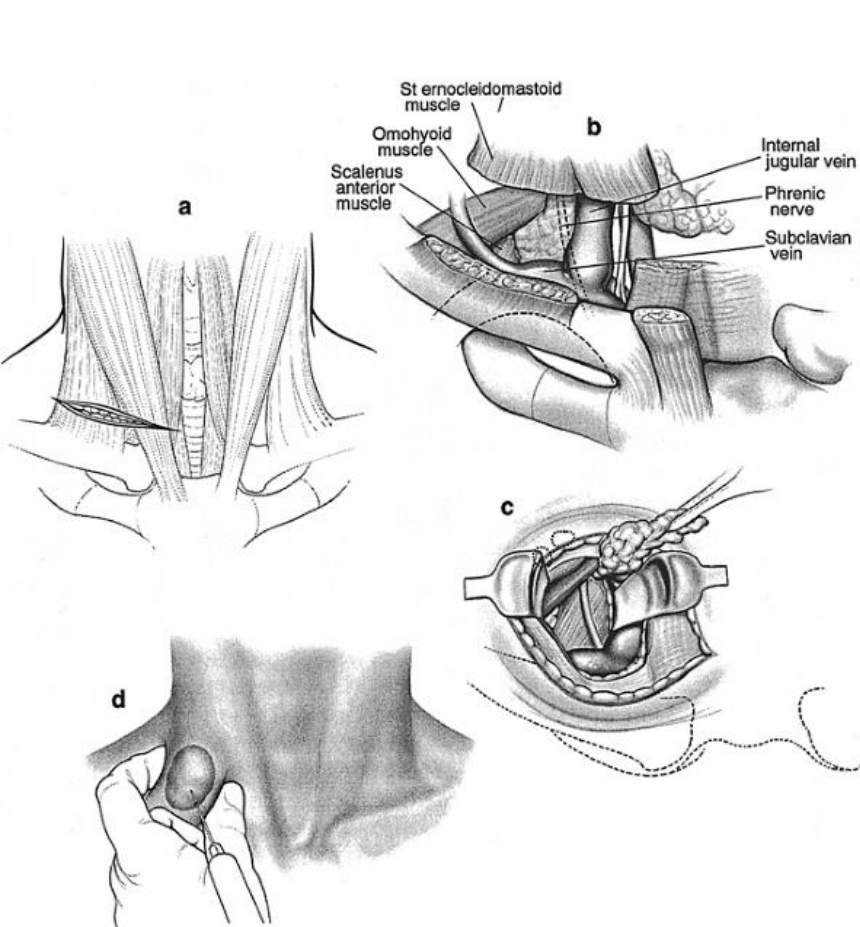
Bidigital palpation of the aortopulmonary region

Mediastinospleuroscopy

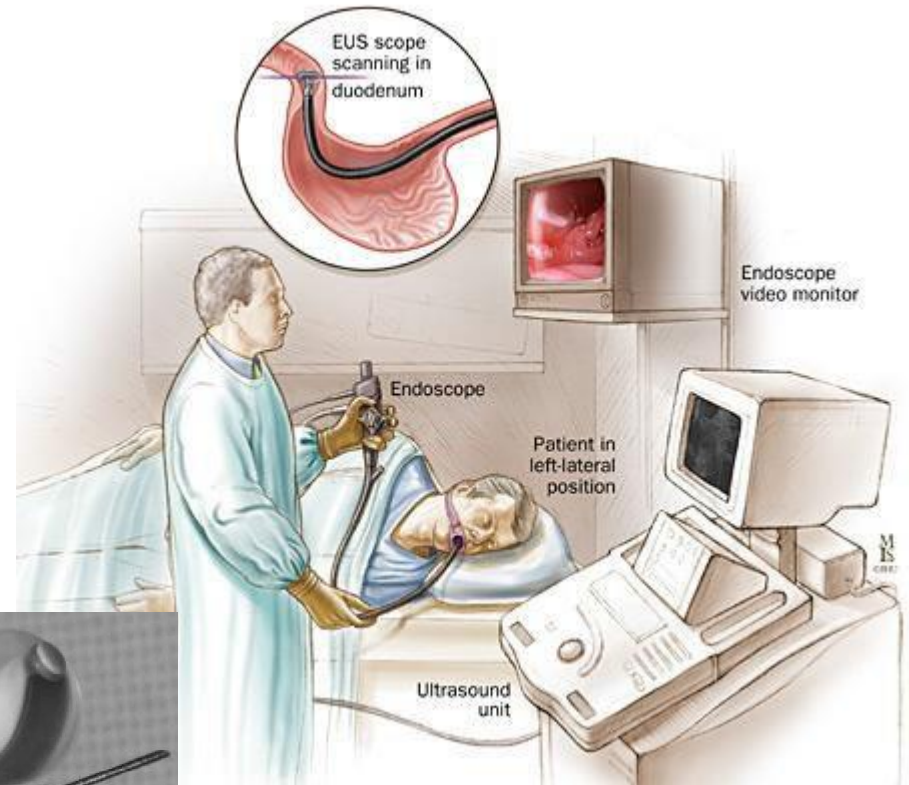
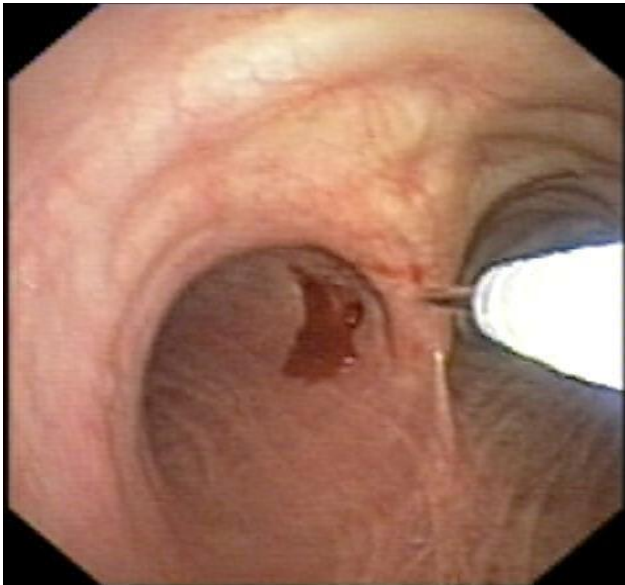
Βιοψία σκαληνού, παρακέντηση

Επεμβατική μη χειρουργική σταδιοποίηση

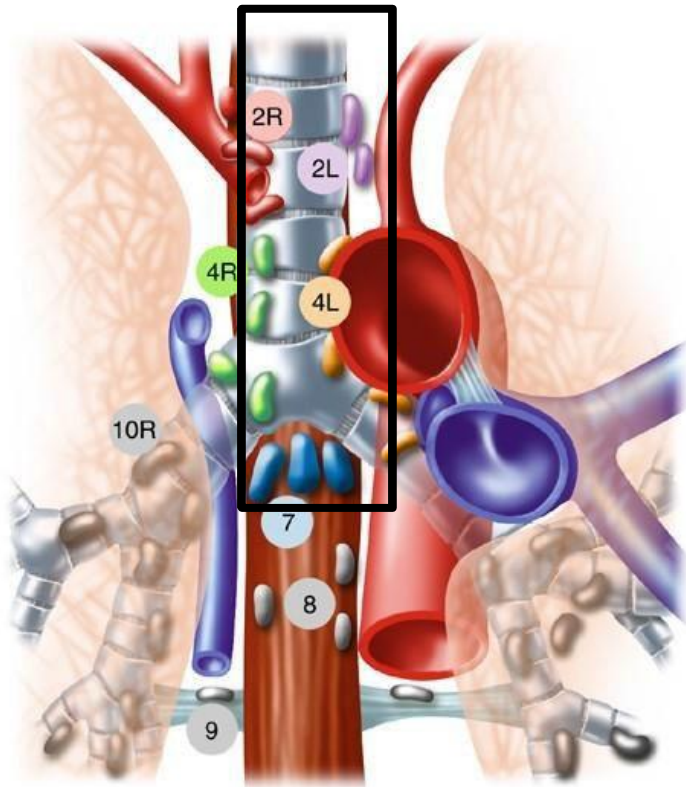
TBNA ± EBUS

EUS-FNA

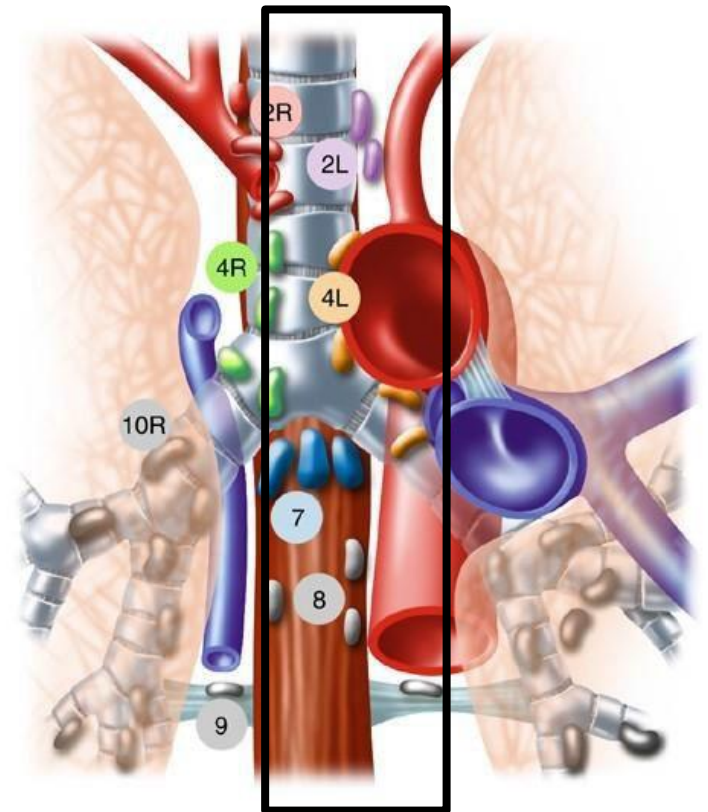

Σύγκριση σταθμών δειγματοληψίας

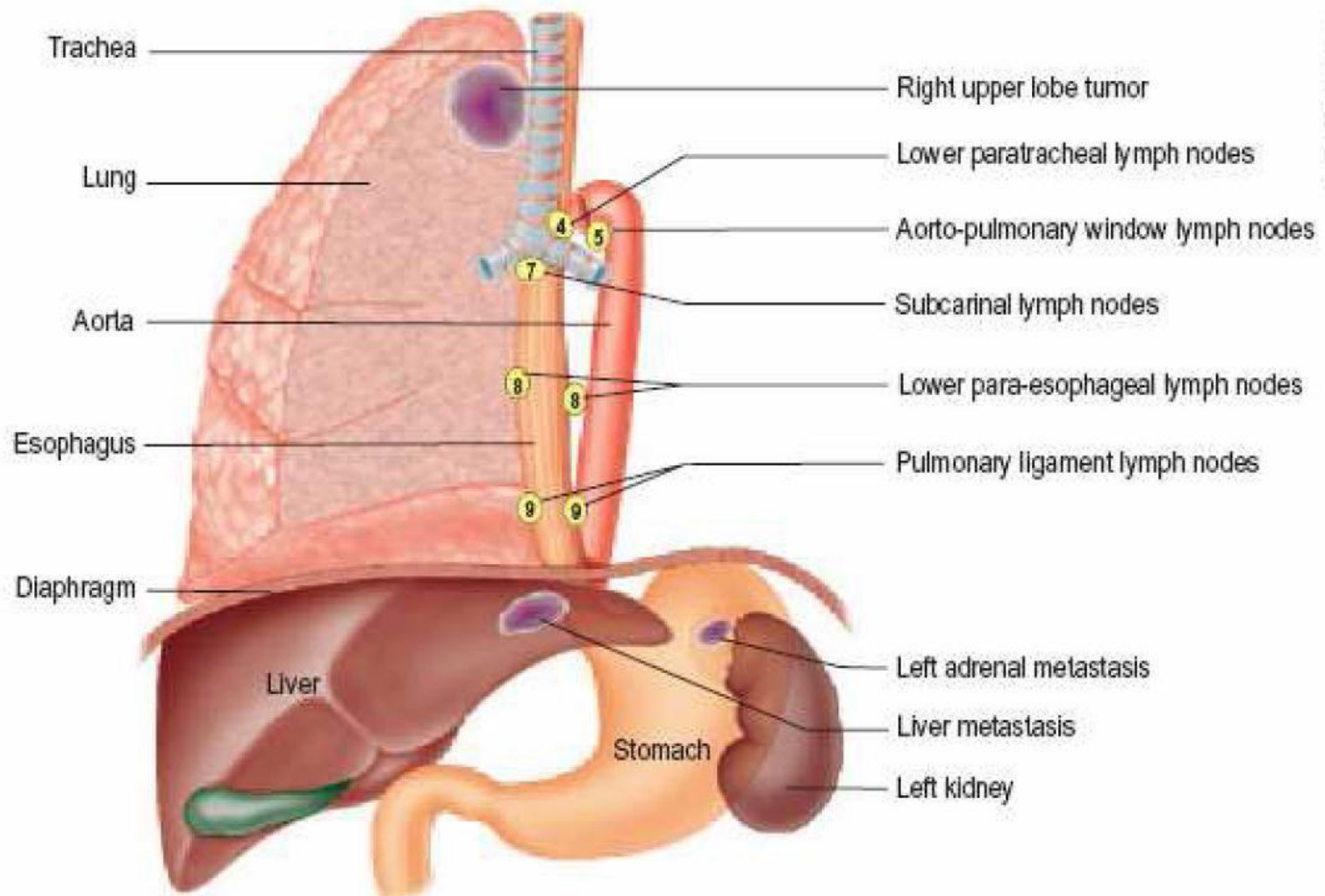
Τραχηλική Μεσοθωρακοσκόπηση EBUS-TBNA

EUS-FNA

EUS-FNA δυνατότητες δειγματοληψίας

Published meta-analyses on endobronchial and oesophageal endosonography with FNA for mediastinal nodal staging of lung cancer

Author	Year	Modality	Patients (n)	Pooled sensitivity % (95% CI)	Pooled specificity % (95% CI)	NLR
Micames et al.	2007	EUS	1201	83 (78–87)	97 (96–98)	–
Gu et al.	2009	EBUS	1298	93 (91–94)	100 (99–100)	–
Adams et al.	2009	EBUS	817	88 (79–94)	100 (92–100)	0.12
Chandra et al.	2012	EBUS	1658 ^a	92 (90–93)	100 (97–100)	0.13
Zhang et al.	2013	EUS + EBUS	823	86 (82–90)	100 (99–100)	0.15

^aSome small series also included sarcoidosis.

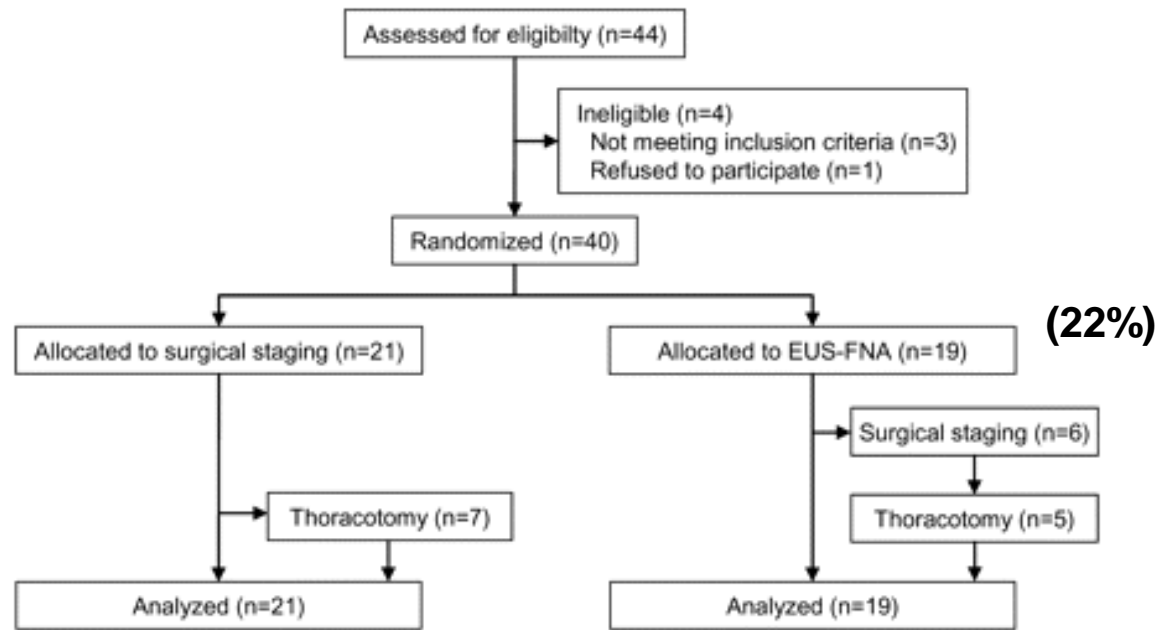
n: number; EUS: esophageal ultrasonography; EBUS: endobronchial ultrasonography; NLR: negative likelihood ratio.

Invasive mediastinal staging of lung cancer

	Patients No	Sensitivity %	FP %	FN %	Prevalence %
Mediastinoscopy	6505	78%	0%	11%	39%
EBUS-TBNA	918	90%	0%	20%	68%
EUS-FNA	1003	84%	0.7%	19%	61%

Endoscopic ultrasound reduces surgical mediastinal staging in lung cancer

- Δυνητικά χειρουργήσιμοι
- Επεμβατική σταδιοποίηση
- Προοπτικά τυχαιοποιημένη EUS-FNA ή χειρουργική σταδιοποίηση
- Αν EUS-FNA αρνητική τότε χειρουργική σταδιοποίηση
- 68% μείωση της χειρουργικής σταδιοποίησης

VEMLA & TEMPLA

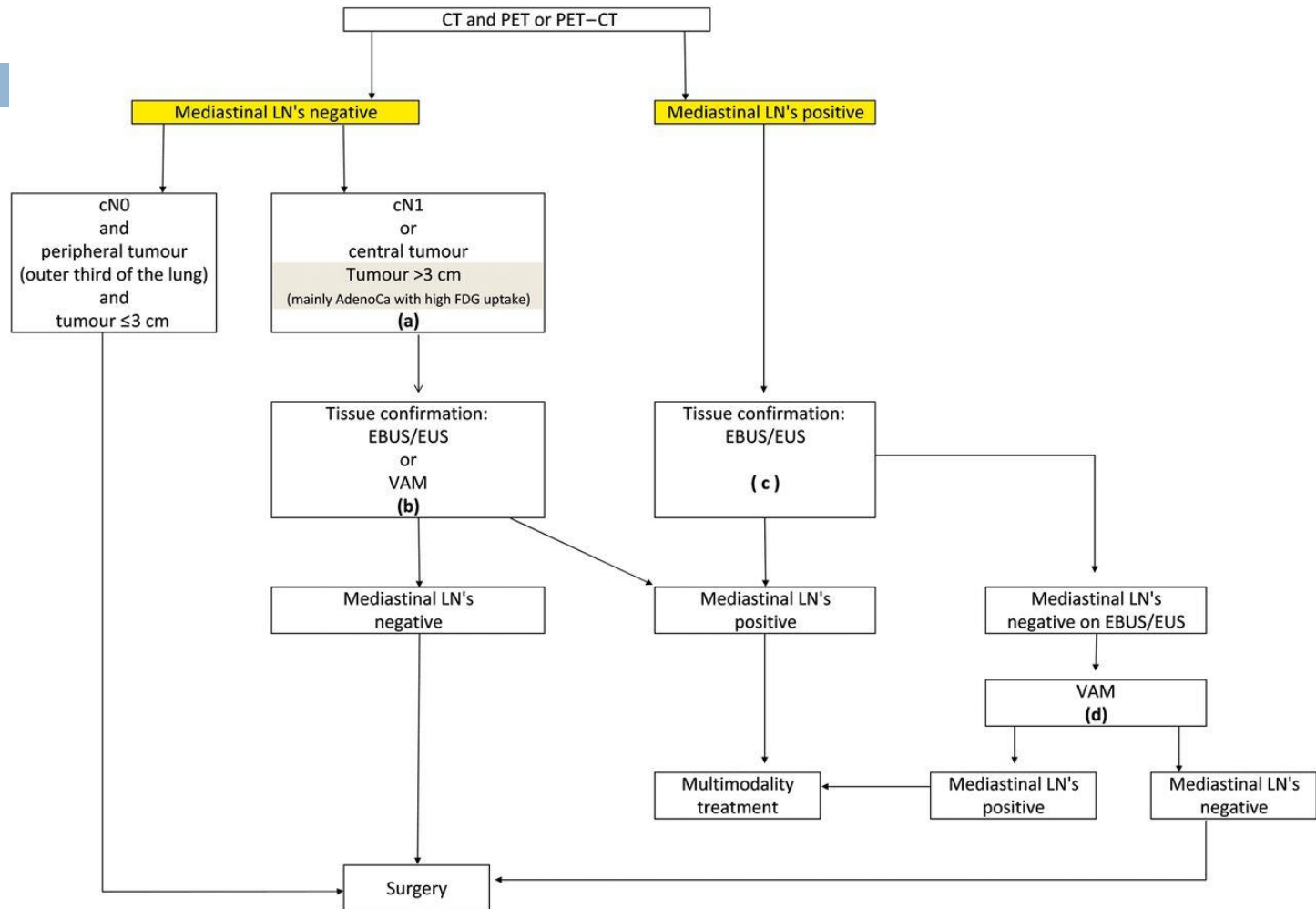
- Video-Assisted
Mediastinoscopic
Lymphadenectomy
- by Martin Hurtgen
□ Koblenz, Germany)
- Transcervical Extended
Mediastinal
Lymphadenectomy
- Marcin Zieliński
□ Zakopane, Poland

Αποτελέσματα VAMLA & TEMLA

Author	Procedure	n	NPV	Sensitivity	Side effect
Hürtgen et al. [2002]	VAMLA	46	100%	100%	Recurrent laryngeal nerve palsy: 2.2% Scarring with impact on subsequent resection: 25%
Leschber et al. [2003]	VAMLA	23	100%	100%	Blood loss >100 ml : 12%
Witte et al. [2006]	VAMLA	144	NA	100%	Recurrent laryngeal nerve palsy: 3.4% Vascular lesions: 2.1% Mediastinitis: 0.7% Marked scarring: 19%
Zielinski et al. [2013]	TEMLA	256	97.4%	94%	Mortality: 0.3% Recurrent laryngeal nerve palsy: 2.5% Pneumothorax: 0.7% Pleural effusion: 1.1%
Yoo et al. [2011]	VAMLA	108	NA	NA	Recurrent laryngeal nerve palsy: 3.4%

NPV: negative predictive value, **VAMLA:** video-assisted mediastinal lymphadenectomy;
TEMLA: transcervical extended mediastinal lymphadenectomy

Revised ESTS guidelines for primary mediastinal staging

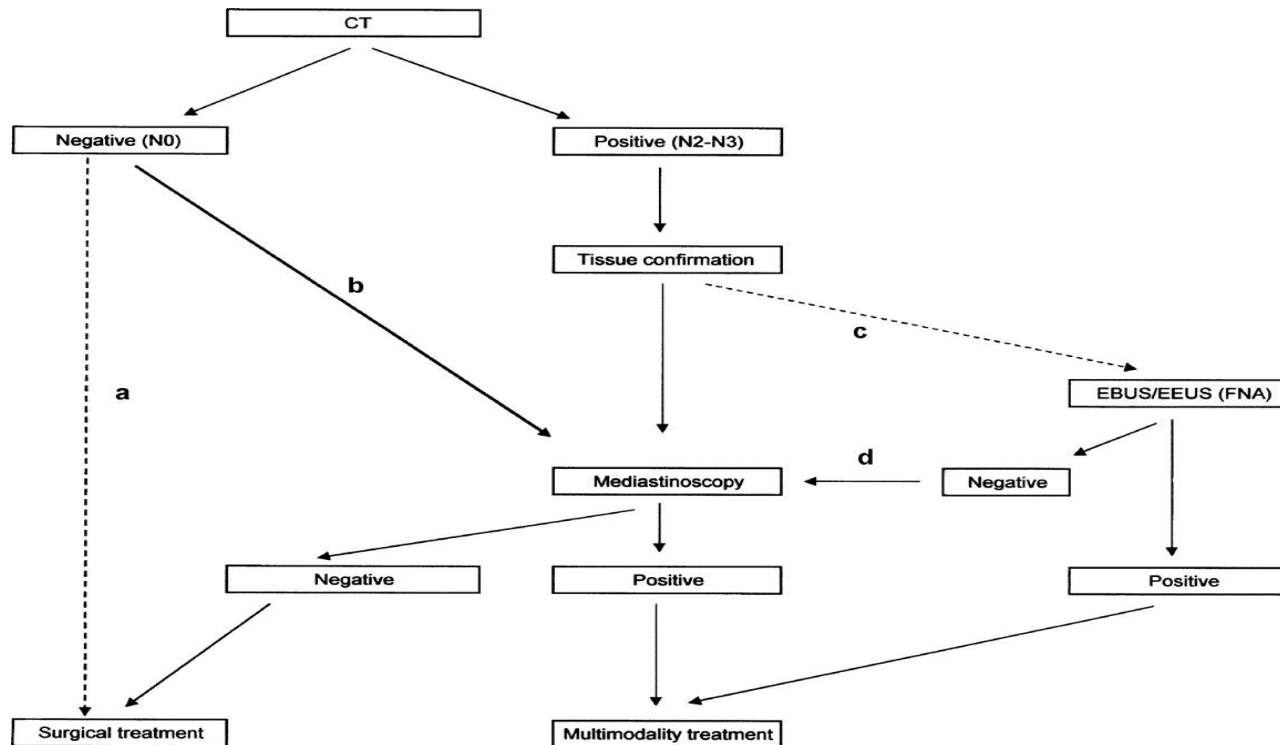
(a) : In tumours > 3 cm (mainly in adenocarcinoma with high FDG uptake) invasive staging should be considered

(b) : Depending on local expertise to adhere to minimal requirements for staging

(c) : Endoscopic techniques are minimally invasive and are the first choice if local expertise with EBUS/EUS needle aspiration is available

(d) : Due to its higher NPV, in case of PET positive or CT enlarged mediastinal LN's, videoassisted mediastinoscopy (VAM) with nodal dissection or biopsy remain indicated when endoscopic staging is negative. Nodal dissection has an increased accuracy over biopsy

Ο προτεινόμενος αλγόριθμος για την πρωτογενή λεμφαδενική σταδιοποίηση, όταν δεν υπάρχει διαθέσιμο PET scan

- a** : only in T1N0 squamous cell tumors invasive staging is not necessary
- b** : in all other tumors, nodal metastasis need to be excluded by mediastinoscopy
- c** : Endoscopic techniques are minimally invasive and can be the first choice
- d** : Due to its higher NPV mediastinoscopy remains indicated

EUS : endoscopic esophageal ultrasound
EBUS : endobronchial ultrasound
NPV : negative predictive value
N0 : LN < 1 cm

Επανασταδιοποίηση με επαναλαμβανόμενη Μεσοθωρακοσκόπηση μετά από εισαγωγική θεραπεία

Author and reference	n	IT	Morbidity (%)	Mortality (%)	Sensitivity	Negative predictive value	Accuracy
Stamatis et al. [2005]	165	CT-RT	2.5	0	0.74	0.86	0.93
De Leyn et al. [2006]	30	CT	0	0	0.29	0.52	0.60
De Waele et al.^a [2008]	104	CT (n = 79) CT-RT (n = 25)	3.9	1	0.70	0.73	0.84
Marra et al. [2008]	104	CT-RT	1.9	0	0.61	0.85	0.88
Call et al. [1998]	84	CT (n = 49) CT-RT (n = 35)	4.0	1	74	0.79	0.87

IT: induction therapy; CT: chemotherapy; CT-RT: chemoradiotherapy.

Επανασταδιοποίηση με επαναλαμβανόμενη EUS ή EBUS μετά από εισαγωγική θεραπεία

Technique	Author	n	Sensitivity	Specificity	Accuracy
EBUS	Krasnik et al. [2006]	83	0.70	1.0	0.75
EBUS	Herth et al. [2008]	124	0.76 ^a	1.0	0.77
EUS	Stigt et al. [2009]	25	0.92	1.0	0.92
EBUS	Szlubowski et al. [2010]	61	0.67	0.86	0.80
EUS	von Bartheld et al. [2011]	58	0.44	NR	0.60

EUS: endoscopic (oesophageal) ultrasound

EBUS: endobronchial ultrasound

Εκτίμηση καταλληλότητας προς χειρουργείο

- ✓ Δοκιμασίες αναπνευστικής λειτουργίας
  - 1) FEV-1
  - 2) FVC
  - 3) Μεταφορά CO
  - 4) Δοκιμασία βάρδισης
- ✓ Σπινθηρογράφημα πνεύμονα (Οριακό FEV1)
- ✓ Αέρια αρτηριακού αίματος
- ✓ Triplex καρδιάς

Αντενδείξεις

- ✓ Βαριά καρδιακή ανεπάρκεια
- ✓ Πρόσφατο έμφραγμα του μυοκαρδίου
- ✓ Ηπατική ανεπάρκεια
- ✓ Βαριά εγκεφαλική δυσλειτουργία

Ενδείξεις χειρουργικής θεραπείας

- 1. Μικροκυτταρικό σταδίου T1N0M0**
- 2. Μη-μικροκυτταρικό σταδίου I-IIIa**
- 3. Μη-μικροκυτταρικό με μονήρη μετάσταση στον εγκέφαλο ή επινεφρίδιο**

IACLS, 8η αναθεώρηση

- Tis: καρκίνωμα in situ
- T1 α(mi): ελάχιστα διηθητικό
- T1: < 3 εκ
  - T1a: ≤ 1 εκ
  - T1b: > 1 εκ - ≤ 2 εκ
  - T1c: > 2 εκ - ≤ 3 εκ
- T2:
  - > 3 εκ - ≤ 5 εκ
    - T2a: > 3 εκ - ≤ 4 εκ
    - T2b: > 4 εκ - ≤ 5
  - Διήθηση
    - σπλαγχνικού υπεζωκότα
    - έως τον κύριο βρόγχο αλλά όχι της τρόπιδας
      - ατελεκτασία λοβού ή πνεύμονα
      - λοβαία πνευμονία

IACLS, 8η αναθεώρηση

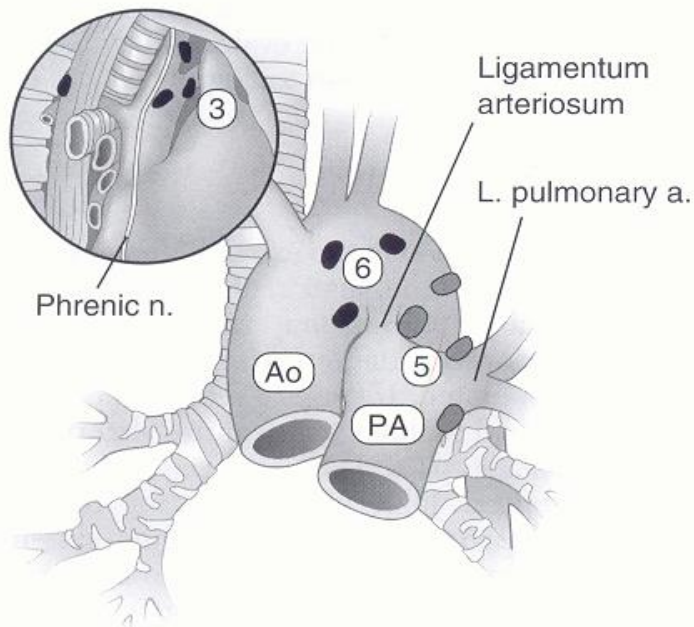
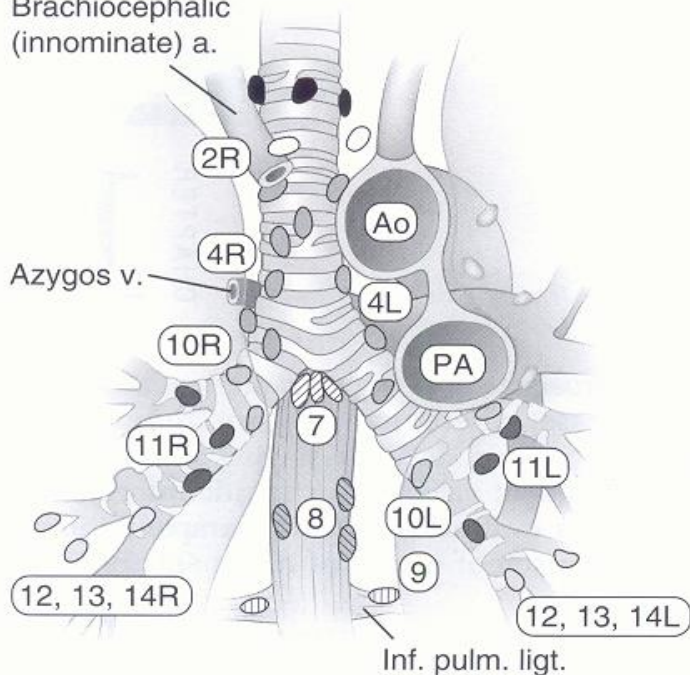
□ T3

- > 5 εκ - ≤ 7 εκ
- Δορυφόρο οζίδιο στον ίδιο λοβό
- Διήθηση
  - περικαρδίου
  - φρενικού νεύρου
  - θωρακικού τοιχώματος

□ T4

- > 7 εκ
- Δορυφόρο οζίδιο σε έτερο ομόπλευρο λοβό
- Διήθηση
  - Διαφράγματος
  - Τρόπιδας
  - Μεσοθωρακίου
  - Καρδιάς
  - Μειζόνων αγγείων
  - Σπονδύλων
  - Οισοφάγου
  - Παλίνδρομου λαρυγγικού νεύρου

Brachiocephalic
(innominate) a.

Superior Mediastinal Nodes

- 1 Highest mediastinal
  - 2 Upper paratracheal
  - 3 Prevascular and retrotracheal
  - 4 Lower paratracheal (including azygos nodes)
- N2 = single digit, ipsilateral
N3 = single digit, contralateral or supraclavicular

Aortic Nodes

- 5 Subaortic (A-P window)
- 6 Para-aortic (ascending aorta or phrenic)

Inferior Mediastinal Nodes

- 7 Subcarinal
- 8 Paraesophageal (below carina)
- 9 Pulmonary ligament

N₁ Nodes

- 10 Hilar
- 11 Interlobar
- 12 Lobar
- 13 Segmental
- 14 Subsegmental

Figure 16-1 Regional lymph node stations for the staging of NSCLC.

(Adapted from Mountain CF, Dresler CM: *Chest: Regional lymph node classification for lung cancer staging*. *Chest* 111:1718-1723, 1997.)

IACLS, 8η αναθεώρηση

- N ως είχαν
  - ▣ υποσημείωση για μελλοντική υποκατηγοριοποίηση
    - μονή ή πολλαπλή N1 και N2 νόσο και skip μεταστάσεις

Επιχώριοι Λεμφαδένες	Nx	Οι επιχώριοι λεμφαδένες δεν δύναται να εκτιμηθούν.
	N0	Δεν υπάρχουν επιχώριοι λεμφαδένες.
	N1	Μετάσταση σε περιβρογχικούς λεμφαδένες ομοπλευρώς ή πυλαίους λεμφαδένες ομοπλευρώς και ενδοπνευμονικούς λεμφαδένες από άμεση επέκταση του πρωτοπαθούς όγκου.
	N2	Μετάσταση σε λεμφαδένες του μεσοθωρακίου ομοπλευρώς ή σε λεμφαδένες της τρίπιδος.
	N3	Μετάσταση σε ετερόπλευρους λεμφαδένες του μεσοθωρακίου, ετερόπλευρους πυλαίους, ομόπλευρους ή ετερόπλευρους σκαληνούς ή υπερκλειδίους λεμφαδένες.

IACLS, 8η αναθεώρηση

□ M

□ M1a

- Μετάσταση στον ετερόπλευρο πνεύμονα
- Εμφυτεύσεις
  - Υπεζωκοτικές
  - Περικαρδιακές
- Κακοήθης συλλογή
  - Περικαρδιακή
  - Πλευριτική

□ M1b

- μονήρης μετάσταση

□ M1c

- πολλαπλές απομακρυσμένες μεταστάσεις

IACLS 8^η αναθεώρηση

Κατηγορίες T	Συνολικό στάδιο			
	Κατηγορίες N			
	N0	N1	N2	N3
T1a < 1	IA1	IIB	IIIA	IIIB
T1b >1-2	IA2	IIB	IIIA	IIIB
T1c >2-3	IA3	IIB	IIIA	IIIB
T2 τοιχωματικό υπεζ, πύλη, ατελεκτασία	IB	IIB	IIIA	IIIB
T2a >3-4	IB	IIB	IIIA	IIIB
T2b > 4-5	IIA	IIB	IIIA	IIIB
T3 >5-7	IIB	IIIA	IIIB	IIIC
T3 διήθηση	IIB	IIIA	IIIB	IIIC
T3 δορυφόρο οζίδιο	IIB	IIIA	IIIB	IIIC
T4 > 7	IIIA	IIIA	IIIB	IIIC
T4 διήθηση	IIIA	IIIA	IIIB	IIIC
T4 ομόπλευρο οζίδιο	IIIA	IIIA	IIIB	IIIC
Κατηγορίες M				
M1a οζίδιο στον εταιρόπλευρο	IVA	IVA	IVA	IVA
M1a περικ/πλευρ συλλογή	IVA	IVA	IVA	IVA
M1b μονήρης εγκέφαλος επινεφρίδιο	IVA	IVA	IVA	IVA
M1b μονήρης	IVA	IVA	IVA	IVA
M1c πολλαπλές	IVB	IVB	IVB	IVB

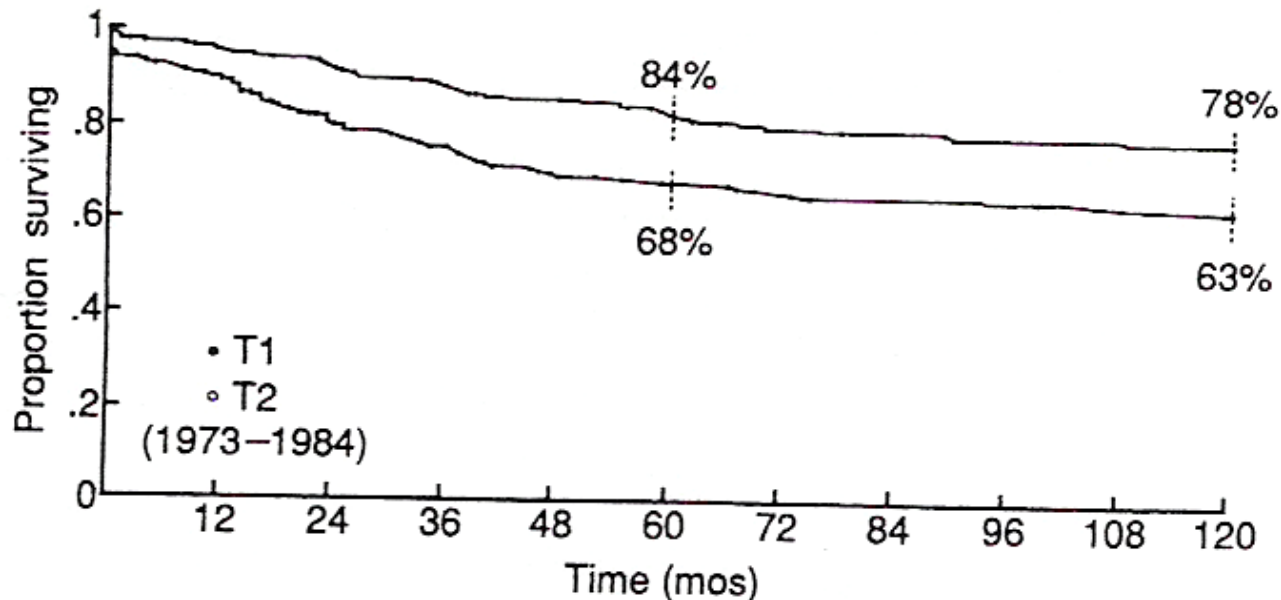
Χειρουργικές τεχνικές

1. Λοβεκτομή
2. Πνευμονεκτομή
3. Τμηματεκτομή
4. VATS
5. Βρογχοπλαστικές Τεχνικές (Sleeve)
6. Εκτεταμένη Πνευμονική εντομή
7. Σφηνοειδής εκτομή

Χειρουργική αντιμετώπιση ανά στάδιο

Στάδιο I

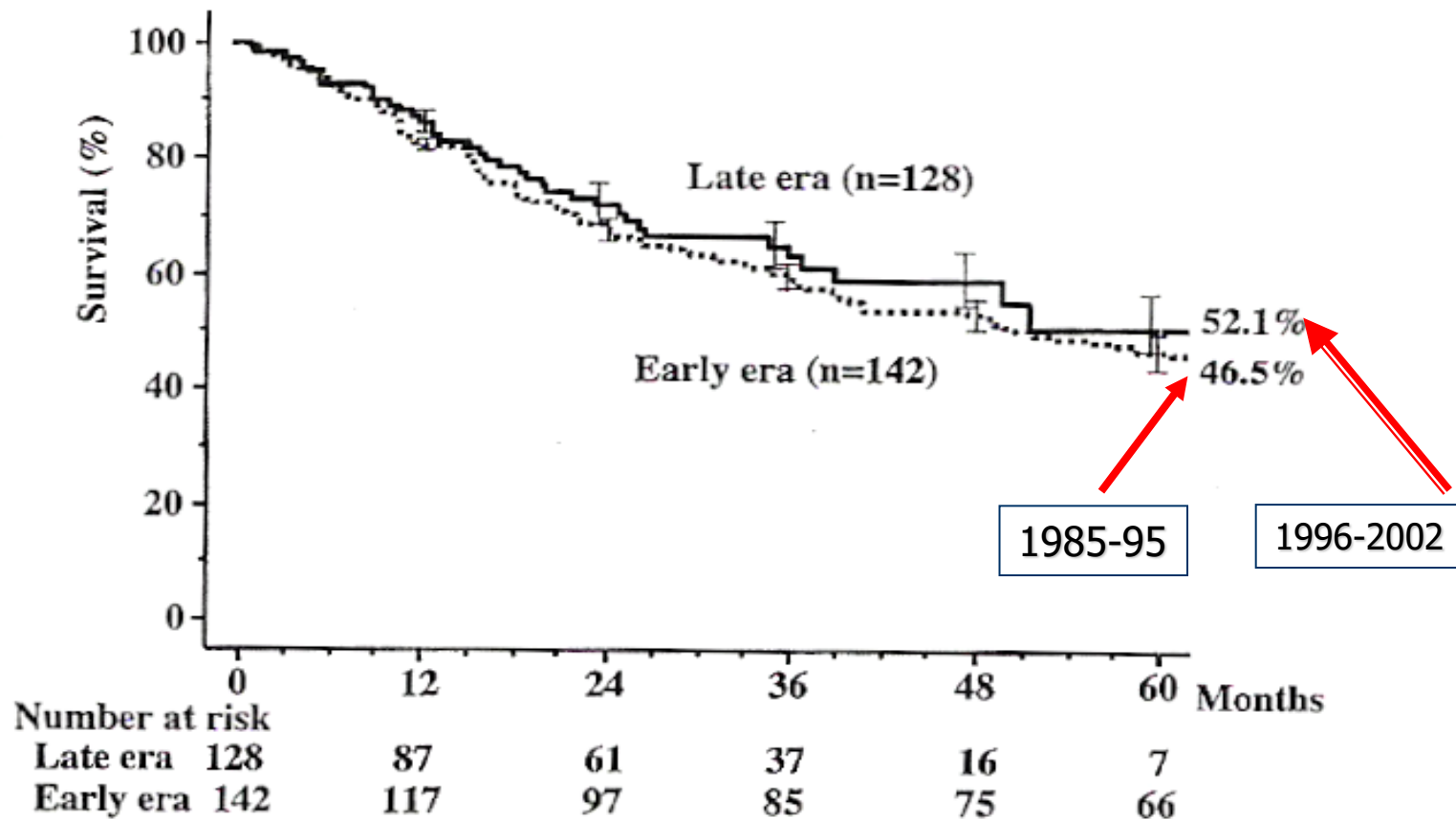
Πενταετής επιβίωση, μετά από ολική εκτομή στο στάδιο I
(T1N0M0 – T2N0M0)

Χειρουργική αντιμετώπιση ανά στάδιο

Στάδιο II

Πενταετής επιβίωση ασθενών σταδίου II που υφίστανται ολική εκτομή

Χειρουργική θεραπεία στη γνωστή N2 νόσο (IIIA ή IIIB)?

Δεδομένα

- Δεν αντιμετωπίζεται χειρουργικά
- CRT
  - ▣ 5-ετή επιβίωση 5-25%
  - ▣ Τοπική υποτροπή >50%
- **CRT + Χειρουργείο**
  - ▣ Θνητότητα 0-16,7%
  - ▣ 5-ετή επιβίωση 38-65%

Περιορισμοί

- Έμπειρο κέντρο
- Εντατική παρακολούθηση
- Επιλογή ασθενών
- Αποφυγή πνευμονεκτομής
- βρογχοπλαστικές

IIIΑ Χειρουργική Θεραπεία

Συχνότητα (τυχαίας N2 νόσου)

- 1/5 των ασθενών κατά το χειρουργείο αναδεικνύουν N2 νόσο
- En bloc ή όχι εκτομή:
  - ΟΧΙ
    - Izbicki R, et al. Radical systematic mediastinal lymphadenectomy in non-small cell lung cancer: a randomized controlled trial. **Br J Surg** 1994;81:229–235
  - Ναι
    - Keller SM, et al. A randomized trial of postoperative adjuvant therapy in patients with completely resected stage II or IIIA non-small-cell lung cancer. **N Engl J Med** 2000;43:1217–1222
    - 17 Keller SM, et al. Mediastinal lymph node dissection improves survival in patients with stages II and IIIA non-small cell lung cancer: Eastern Cooperative Oncology Group. **Ann Thorac Surg** 2000;70:358–365

Συστάσεις

- Σε ασθενείς με N2 νόσο που αναγνωρίζεται κατά το χειρουργείο και είναι δυνατή η συναφαίρεση της λεμφαδενικής νόσου και της πρωτοπαθούς νόσου, η πλήρη εκτομή της και πλήρη αφαίρεση των λεμφαδένων συνιστάται
  - **Grade of recommendation, 2C**
- Η δειγματοληψία των λεμφαδένων ή πλήρης αφαίρεση τους συνιστάται
  - **Grade of recommendation, 1B**

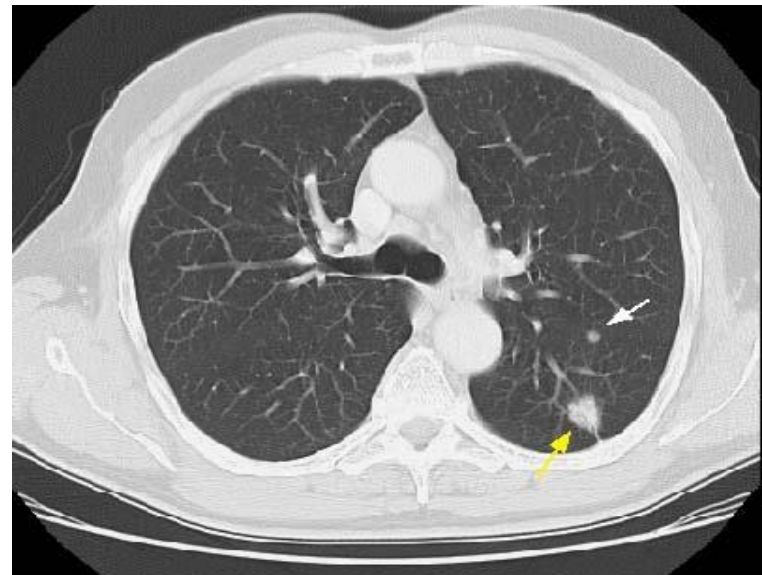
IIB ή IIIA Χειρουργική Θεραπεία

AJCC-6^η ή Staging

- T⁴N⁰-1
- Δορυφόρο οζίδιο/α στον ίδιο λοβό
- Χειρουργική θεραπεία
  - ▣ 5-ετή επιβίωση 20%

8^η αναθεώρηση

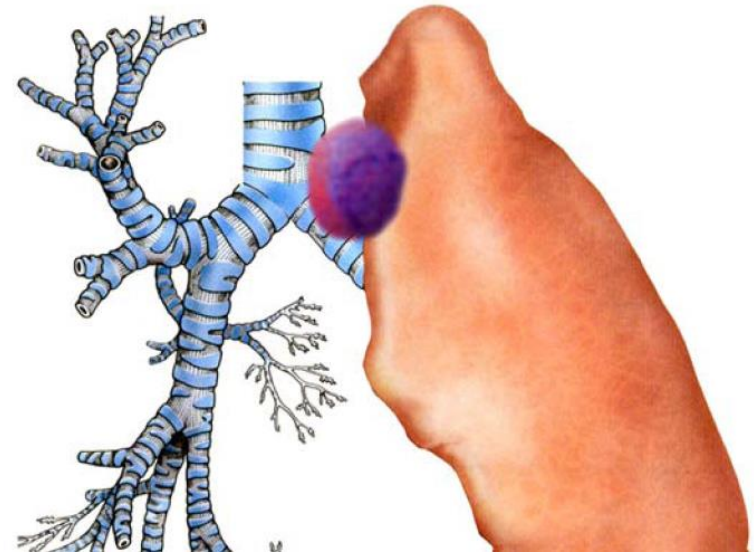
- Δορυφόρο οζίδιο/α στον ίδιο λοβό
  - ▣ T⁴ → T³
    - T⁴N⁰M⁰ → T³N⁰M⁰, IIIB → IIB
    - T⁴N¹M⁰ → T³N¹M⁰, IIIB → IIIA

IIIA (T4N0 ή T4N1) Χειρουργική Θεραπεία

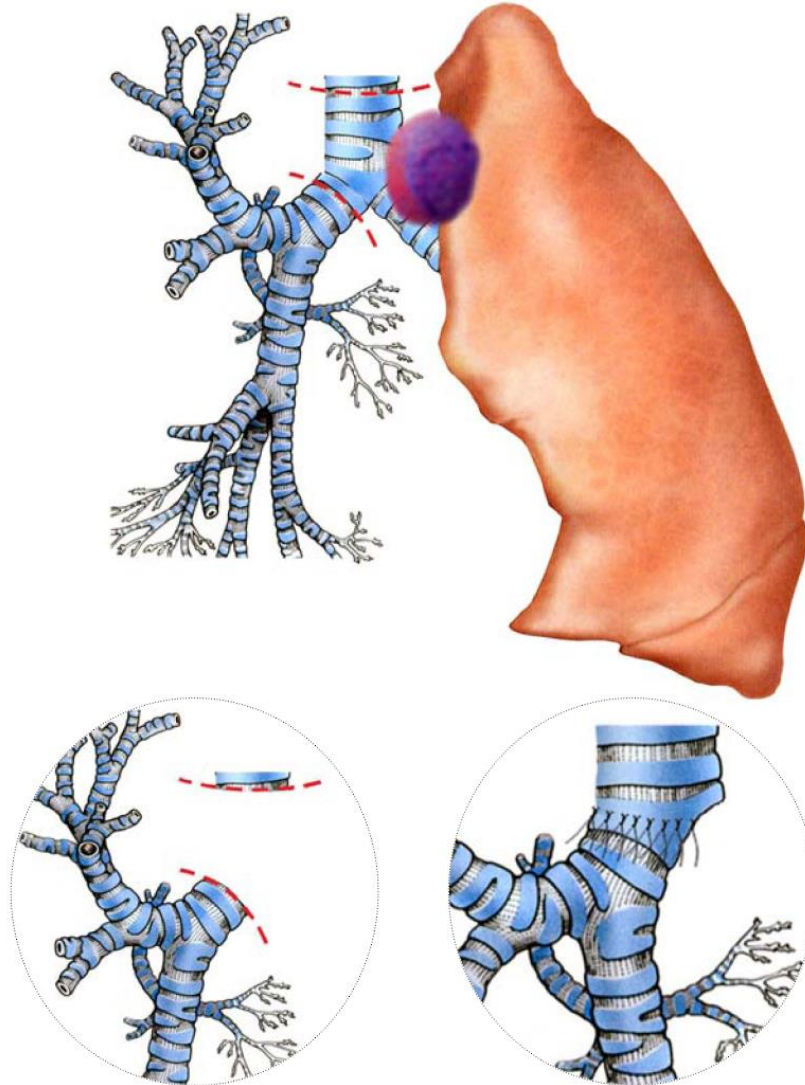
Εκτομή Τρόπιδας

- ± Λοβεκτομή ή Πνευμονεκτομή
  - ▣ Χειρουργική Θνητότητα **10 -15%**
- Sleeve pneumonectomy
  - ▣ Χειρουργική Θνητότητα **2-4X** της Πνευμονεκτομής
- 5-ετής επιβίωση 20%

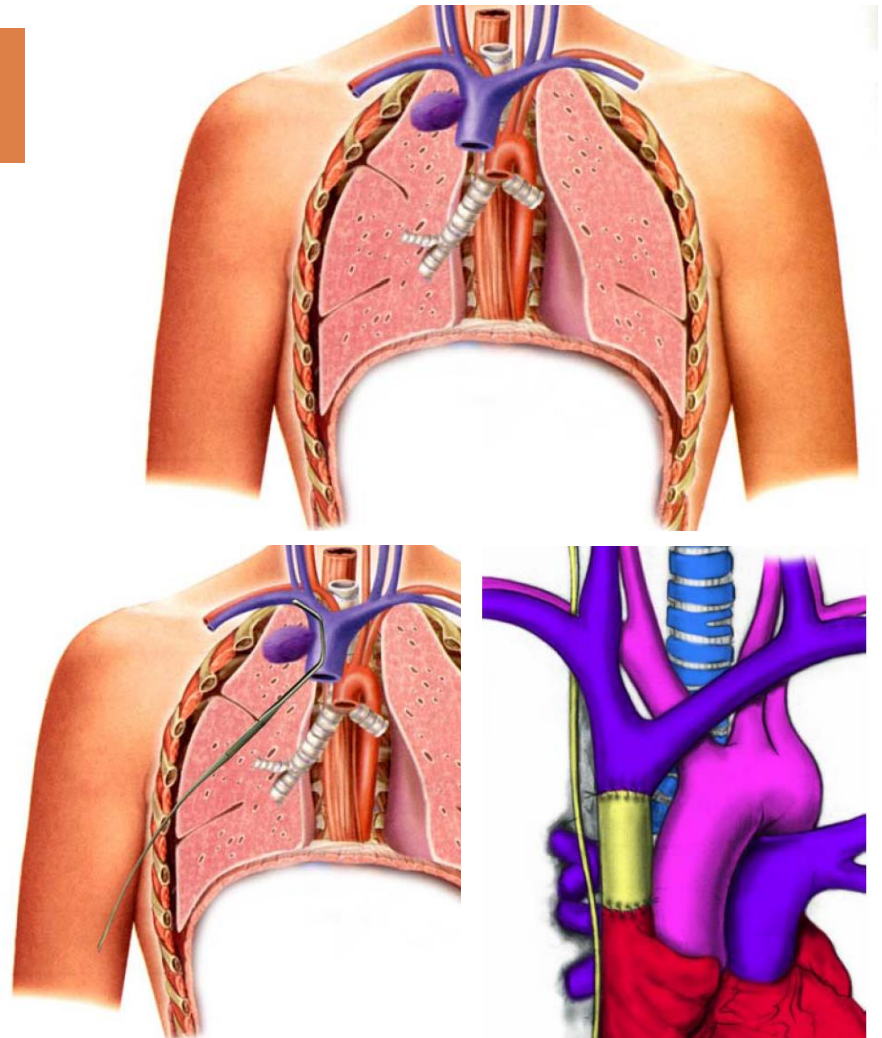
IIIA (T4N0 ή T4N1) Χειρουργική Θεραπεία

IIIA (T4N0 ή T4N1) Χειρουργική Θεραπεία

Εκτομή SVC

- 109 εκτομές SVC
- 4 διεθνή κέντρα
- 78 διήθηση του όγκου
- 31 λεμφαδενική νόσο
- 50% Πνευμονεκτομές

- Χειρουργική Θνητότητα 12%
- 5-ετής επιβίωση 21%

neoadjuvant CT ή CRT + SR

Δεδομένα

- 5-ετή επιβίωση $\leq 20\%$
- Πλήρη ανταπόκριση + δεν αναγνωριστεί κακοήθεια χειρουργικά
  - ▣ Καλύτερη επιβίωση
- Αν χειρουργική αντιμετώπιση απαιτεί πνευμονεκτομή
  - ▣ Όχι RT προεγχειρητικά

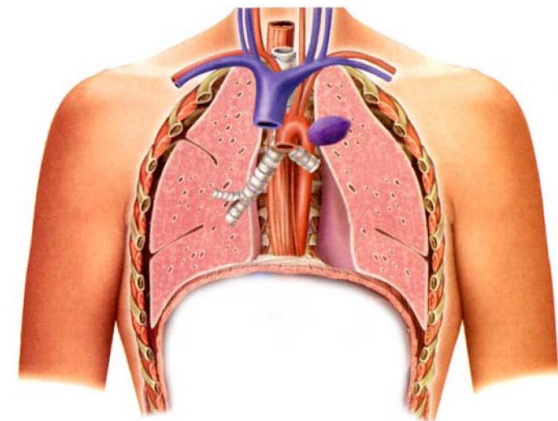
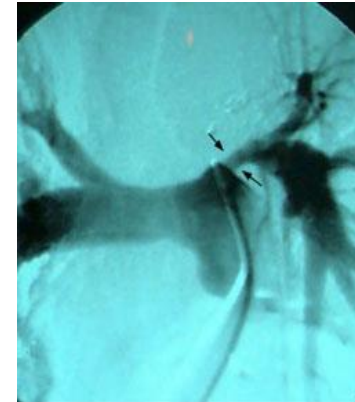
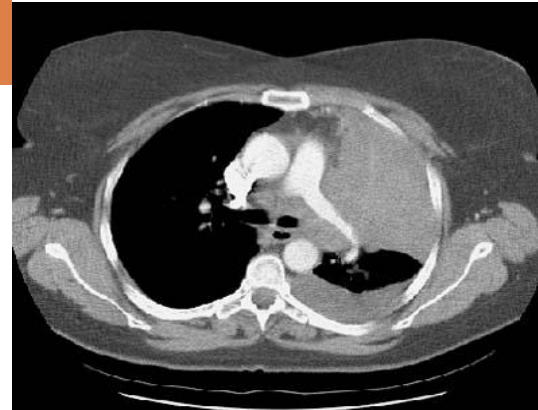
αρνητικά

- N2 νόσος
  - ▣ Αντένδειξη χειρουργικής αντιμετώπισης
- Καμία μελέτη φάσης III
  - ▣ δεν έχει αποδείξει την αξία της + SR
- Απαιτεί σωστή επιλογή ασθενών

IIIΑ Χειρουργική Θεραπεία

Διήθηση Μεγάλων Αγγείων

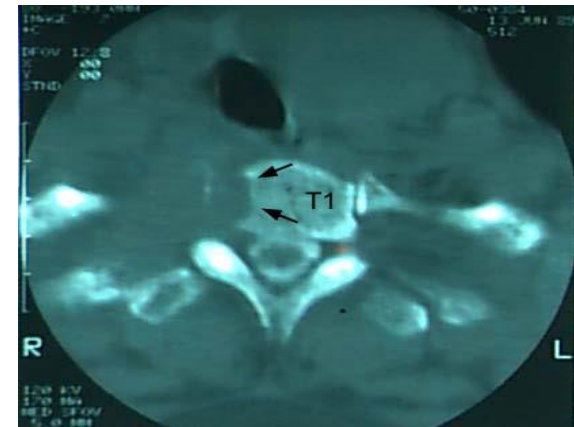
- Πνευμονική Αρτηρία
  - ▣ Καρδιοπνευμονική Παράκαμψη
  - ▣ Θνητότητα 14%
  - ▣ Επιβίωση 30 μήνες
- Αορτή
  - ▣ 3-ετή επιβίωση 14%

IIIA (T4 NO ή T4N1) Χειρουργική Θεραπεία

Διήθηση Σώματος Σπονδύλων

- Συνήθως πάνω από επίπεδο Θ5
- Επιλογές
  - ▣ Διάσωση Οστού
  - ▣ Ημισπονδυλεκτομή
  - ▣ Σπονδυλεκτομή
- Ενδείξεις
  - ▣ Επικείμενη Παράλυση
  - ▣ Καλή γενική Κατάσταση
  - ▣ Προσδόκιμο >6 Μηνών
- 12 ασθενείς
- Προχειρητική RT 30Gy
  - ▣ 5-ετής επιβίωση 42%

IIIA (T4 N0 ή T4N1) Χειρουργική Θεραπεία

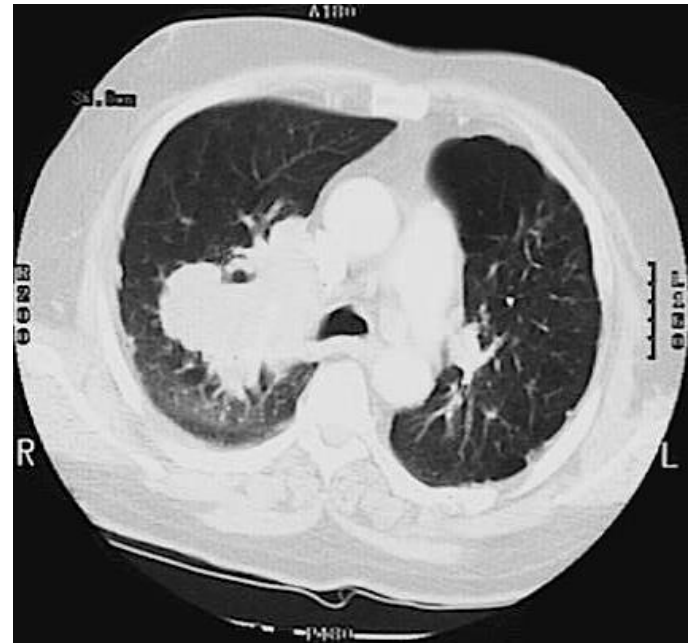
Διήθηση Οισοφάγου

- Συνήθως λεμφαδενική
  - ▣ Περιορισμένη εκτομή του μυϊκού τοιχώματος

Διήθηση μεσοθωρακικού λίπους

- Μέση επιβίωση 19 μήνες
- 5-ετής 32-36 μήνες

IV Α Χειρουργική Θεραπεία

Μονήρης Μετάσταση Εγκεφάλου

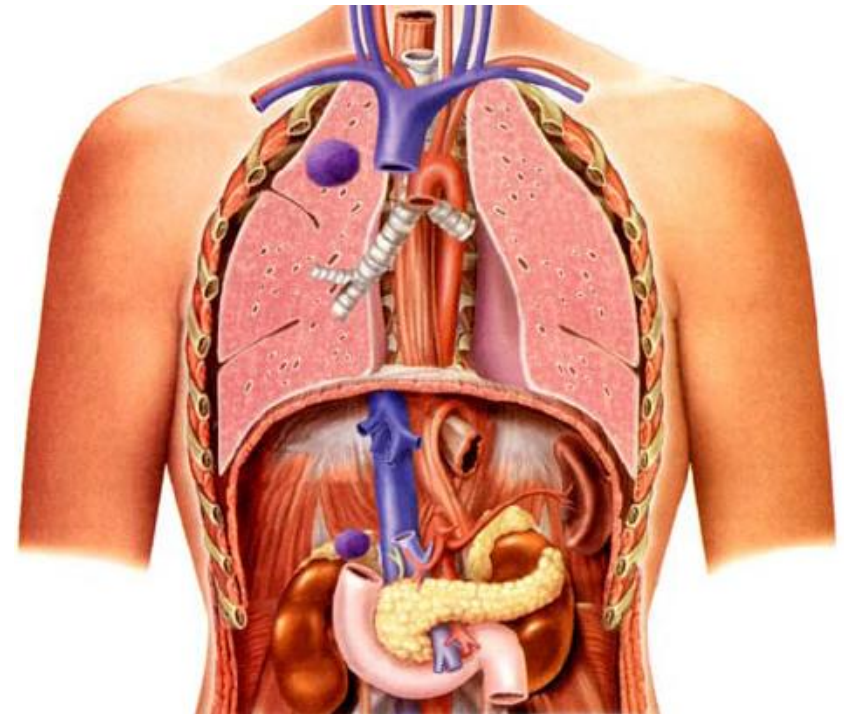
- Αφαίρεση
  - 5-ετή επιβίωση 19-30%
  - Πρώτα αντιμετωπίζεται η Μετάσταση
  - Σε 15 ήμερες θωρακοτομή

IV Α Χειρουργική Θεραπεία

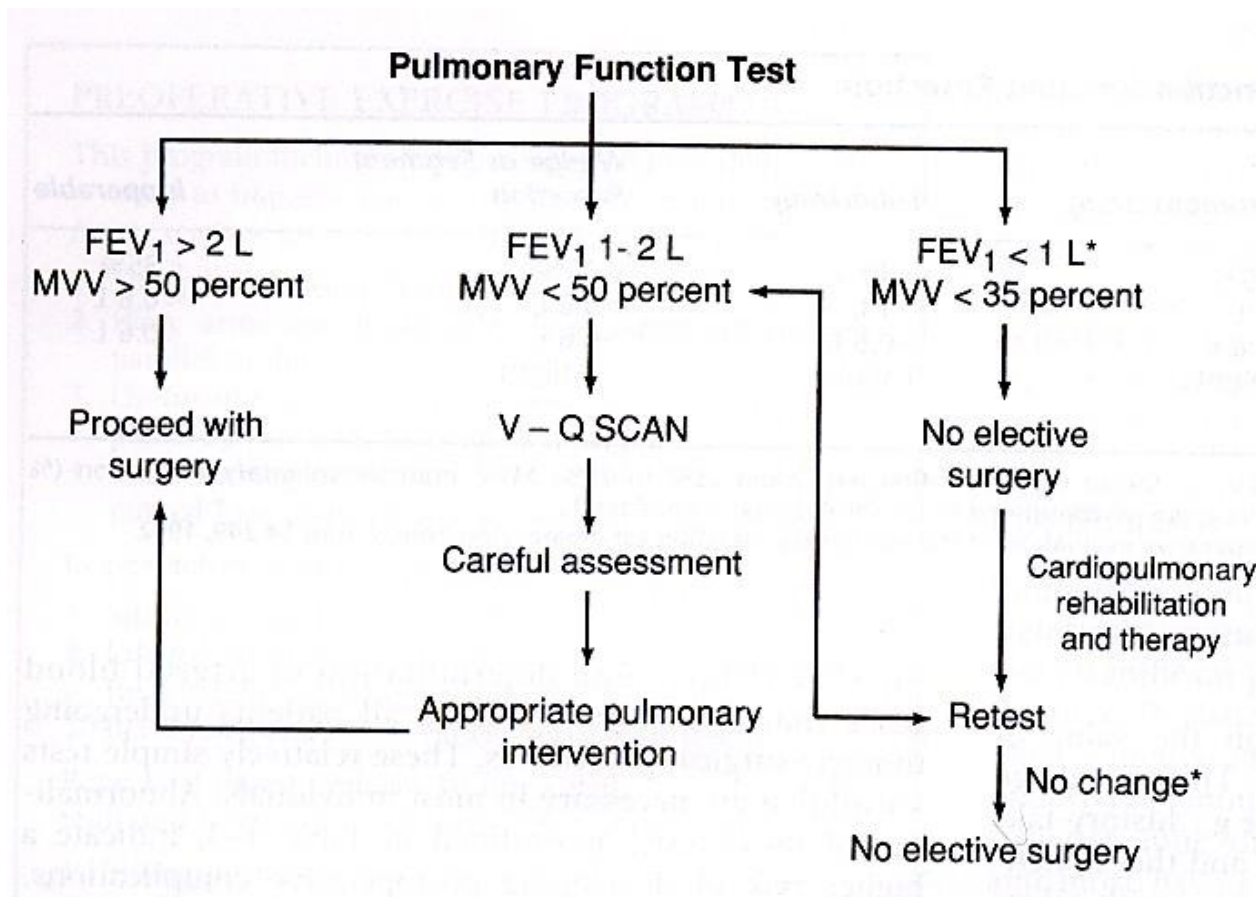
Μονήρης Μετάσταση Επινεφριδίου

- 1/3 των ασθενών που πεθαίνουν
  - μετάσταση σε επινεφρίδιο

- 5-10% των ασθενών κατά τη σταδιοποίηση
  - Μέση επιβίωση μετά από αφαίρεση
    - **22 μήνες**
  - Μέση επιβίωση μετά από CT
    - 8,5 μήνες

Εκτομές σε οριακές αναπνευστικές εφεδρείες

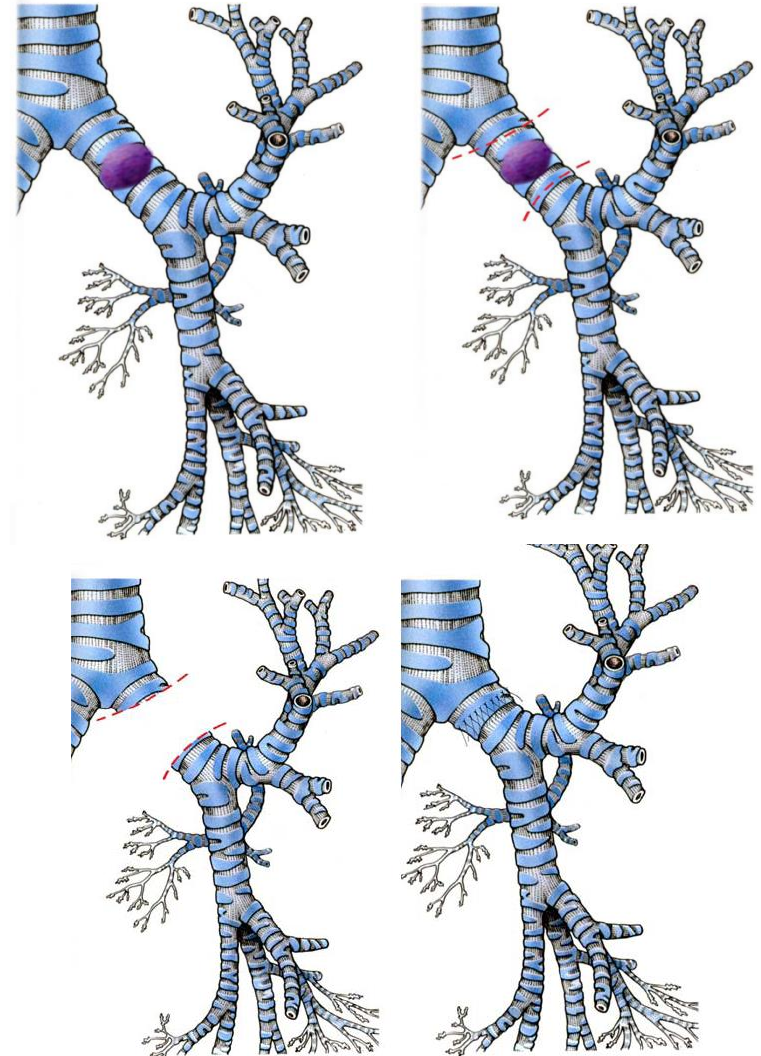

Maximal Voluntary Ventilation, MVV(F): maximal volume expelled in 12 sec of forced breathing. (maximal breathing capacity)

Εκτομές σε οριακές αναπνευστικές εφεδρείες

Sleeve λοβεκτομή

- Θνητότητα 1,6%
- 5 ετής επιβίωση
  - ▣ Στάδιο I/II 64%
  - ▣ Στάδιο IIIA/IIIB 18,6%

VATS Λοβεκτομή

Στόχοι

- Μείωση
  - ▣ Νοσηρότητας
  - ▣ Θνητότητας
  - ▣ Χρόνου νοσηλείας
- Επανένταξη
- Χωρίς συμβιβασμό στην ογκολογική επέμβαση

- 1992: πρώτη VATS λοβεκτομή
- 2003: <5% λοβεκτομών VATS
- 2017:

VATS Λοβεκτομή

Ενδείξεις

- Κλινικό στάδιο I
- Όγκος < 6 cm

Αντεδείξεις

- Λεμφαδενική νόσος
- T3 ή T4 όγκοι
- Ενδοβροχικός όγκος ορατός στην βρογχοσκόπηση
- Κεντρικός όγκος
- Προεγχειρητική
  - ▣ CT
  - ▣ RT

SCLC

Δεδομένα

- Τυπικά ή άτυπα καρκινοειδή διαγιγνώσκονται ως SCLC
- Μεικτοί όγκοι SCLC & NSCLC 11-25%
- IA (T1-2,N0,M0) τοπικός έλεγχος
  - ▣ CRT 50%
  - ▣ CRT & ST Ro 100%
- Ένδειξη:
  - ▣ T1-2N0 CT& CRT
  - ▣ Πολυεπίπεδη θεραπεία

Κριτήρια επιλογής LD-SCLC

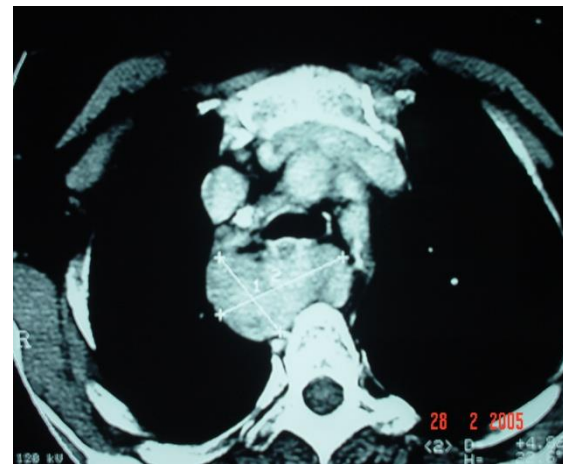
- Όχι N2 , M νόσος
- C/T
  - ▣ Θώρακα κοιλία
- MRI
  - ▣ εγκεφάλου
- PET-C/T
- Μεσοθωρακοσκόπηση

Επιπλοκές

- Αιμορραγία
- Ατελεκτασία
- Διαφυγή αέρα
- Ρήξη βρογχικού κολοβώματος -ΒΥ συρίγγιο
- Αναπνευστική λοίμωξη
- ARDS
- Καρδιαγγειακές επιπλοκές
  - ▣ Αρρυθμίες
  - ▣ Έμφραγμα μυοκαρδίου
  - ▣ Καρδιακή κάμψη

Follow Up

- 1 μήνα
- 3 μήνες
- Ανά 6 μήνες μεχρι τα δύο χρόνια
- Ανά έτος μέχρι τα 5 χρόνια
- STOP
- B/S σε 6/12 Μ

Χειρουργική Θεραπεία των πνευμονικών μεταστάσεων

- standard of care
  - ▣ εξαίρεση όλων των βλαβών με ελεύθερα νόσου όρια
  - ▣ διάσωση όσο το δυνατόν περισσότερου παρεγχύματος
- ανοιχτή προσπέλαση
  - ▣ Θωρακοτομή
  - ▣ Στερνοτομή
  - ▣ Θώρακο-στερνοτομή (αμφοτερόπλευρη ή ετερόπλευρη)

Χειρουργική Θεραπεία των πνευμονικών μεταστάσεων

- ανοιχτή εκτομή
  - ▣ δυνατότητα ψηλάφησης
- VATS μεταστασεκτομή
  - ▣ αμφιλεγόμενη

- McCormack PM, Bains MS, Beqq CB et al. Role of video-assisted thoracic surgery in the treatment of pulmonary metastases: results of a prospective trial. *Ann Thorac Surg* **1996**; 62(1):213-216
- Ripley RT, Downey RJ. Pulmonary metastasectomy. *J Surg Oncol* **2014**; 109(1):42-46

Χειρουργική Θεραπεία των πνευμονικών μεταστάσεων

- σφηνοειδής εκτομή
- ανατομικές εκτομές
  - ▣ Τμηματεκτομή
  - ▣ Λοβεκτομή
  - ▣ Πνευμονεκτομή
    - μονήρη κεντρικής εντόπισης μετάσταση
    - αρχικό όγκο μεσεγχυματικής προέλευσης
    - μακρύ μεσοδιάστημα ελεύθερο νόσου
    - να μην έχει προηγηθεί μεταστασεκτομή

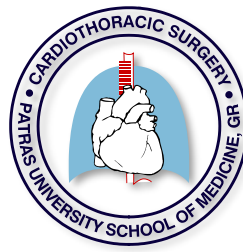
Επίπτωση ενδοθωρακικής λεμφαδενική νόσου απώτερη επιβίωση

Ιστολογικός τύπος πρωτοπαθούς όγκου	Λεμφαδενική νόσος (%)	5 ετής επιβίωση σε R0 εκτομή (%)	Μέση επιβίωση (μήνες)	
			N(-)	N(+)
Ca παχέος εντέρου	30	45	94	42
Ca νεφρού	35	40	107	37
Σάρκωμα	15	40	47	18
Όγκοι εκ γεννητικών κυττάρων	25	80*		
Μελάνωμα	10	25	27	16
Όγκοι κεφαλής και τραχήλου	35	30	29	11
Ca μαστού	30	40	85	38

Χειρουργική Θεραπεία των πνευμονικών μεταστάσεων

καλύτερη απώτερη επιβίωση

- ▣ R0 εκτομή
- ▣ N0 ενδοθωρακικής νόσου
- ▣ Ολιγομεταστατική νόσος
- ▣ μακρύ διάστημα ελεύθερο νόσου (> 3 ετών)

*“This is modern
Thoracic Surgery at its
very best”*